

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Posouzení výkonnosti organizace za využití finanční
analýzy a bilančních pravidel**

**Assessment of organizational performance by using
financial analysis and balance sheet rules**

Eliška Uzlová

Plzeň 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Posouzení výkonnosti organizace za využití finanční analýzy a bilančních pravidel“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 3. 5. 2021

v. r. Eliška Uzlová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Martě Noskové, Ph.D. za odborné vedení, poskytnutí cenných rad a ochotu, kterou mi věnovala během vzniku této práce. Zároveň bych chtěla poděkovat panu Janu Kačínovi, který mi poskytl potřebné výkazy, interní materiály a informace o podniku Quins spol. s r.o.

Obsah

Úvod	7
1 Představení společnosti Quins spol. s r.o.....	8
1.1 Základní údaje.....	8
1.2 Produkty Quins spol. s r.o.	8
1.3 Služby Quins spol. s r.o.....	9
1.4 Současná situace v podniku	10
1.5 Organizační struktura podniku	10
2 Finanční analýza.....	12
2.1 Uživatelé finanční analýzy	13
2.2 Zdroje dat pro finanční analýzu	13
3 Metody finanční analýzy	15
3.1 Analýza absolutních ukazatelů.....	15
3.1.1 Horizontální analýza	16
3.1.2 Vertikální analýza	16
3.2 Analýza poměrových ukazatelů	17
3.2.1 Ukazatele likvidity	18
3.2.2 Ukazatele zadluženosti.....	20
3.2.3 Ukazatele rentability	22
3.2.4 Ukazatele aktivity.....	24
3.3 Analýza rozdílových ukazatelů	27
4 Bilanční pravidla	28
4.1 Zlaté bilanční pravidlo	28
4.2 Pravidlo vyrovnání rizika.....	29
4.3 Pari pravidlo	29
4.4 Poměrové pravidlo	30
5 Finanční analýza podniku Quins spol. s r.o.	31

5.1	Analýza absolutních ukazatelů podniku	31
5.1.1	Horizontální analýza rozvahy podniku Quins spol. s r.o.....	31
5.1.2	Vertikální analýza rozvahy podniku Quins spol. s r.o.....	34
5.1.3	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o.....	36
5.1.4	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o.....	37
5.2	Analýza poměrových ukazatelů podniku	39
5.2.1	Ukazatele likvidity	39
5.2.2	Ukazatele zadluženosti	42
5.2.3	Ukazatele rentability.....	44
5.2.4	Ukazatele aktivity.....	46
5.3	Analýza rozdílových ukazatelů podniku	49
6	Dodržování bilančních pravidel v podniku Quins spol. s r.o.....	51
6.1	Zlaté bilanční pravidlo.....	51
6.2	Pravidlo vyrovnání rizika	52
6.3	Pari pravidlo	53
6.4	Poměrové pravidlo	54
7	Zhodnocení ekonomické situace podniku Quins spol. s r.o. a návrh opatření.....	56
7.1	Zhodnocení ekonomické situace podniku	56
7.2	Návrh opatření.....	58
	Závěr.....	60
	Seznam použitých zdrojů.....	61
	Seznam tabulek.....	63
	Seznam obrázků	65
	Seznam použitých zkratk.....	66
	Seznam příloh	67
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Součástí finančního řízení podniku je finanční analýza, pomocí které se posuzuje finanční zdraví podniku. Finanční analýza umožňuje odhalit slabé a silné stránky podniku, umožňuje sledovat z jakých zdrojů a jakým způsobem financuje podnik svůj majetek. Aby podnik dosáhl dlouhodobé finanční rovnováhy, měl by dodržovat doporučení bilančních pravidel.

Cílem bakalářské práce je posouzení výkonnosti podniku Quins spol. s r.o. za využití finanční analýzy a bilančních pravidel. Finanční analýza je provedena na základě účetních výkazů za čtyři po sobě jdoucí období (2016–2019). Výstupem finanční analýzy je celkové zhodnocení finančního zdraví podniku. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou.

První kapitola je věnována představení společnosti Quins spol. s r.o. Kapitola obsahuje základní informace o analyzovaném podniku a informace o jeho produktech a službách. Dále je popsána současná situace v podniku a jeho organizační struktura. Druhá kapitola zahrnuje obecné informace o finanční analýze, v podkapitolách se věnuje jejím uživatelům a zdrojům dat pro finanční analýzu. Následující kapitola se podrobně zaměřuje na vybrané ukazatele finanční analýzy. Představuje jednotlivé metody finanční analýzy a v dílčích podkapitolách se zabývá analýzou absolutních, poměrových a rozdílových ukazatelů. Čtvrtá kapitola uzavírá teoretickou část práce a vymezuje čtyři základní bilanční pravidla.

Další kapitoly se zabývají praktickou částí práce, která navazuje na část teoretickou. V páté kapitole je provedena finanční analýza podniku Quins spol. s r.o. Nejprve je provedena horizontální a vertikální analýza aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Následuje analýza ukazatelů likvidity, zadluženosti, rentability a ukazatelů aktivity. Výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů jsou porovnány s ukazateli v odvětví. Kapitola šest je zaměřena na dodržování bilančních pravidel v podniku.

V závěru práce je zhodnocena ekonomická situace v podniku Quins spol. s r.o. na základě zjištěných výsledků z praktické části práce. Současně jsou v kapitole formulovány návrhy na zlepšení ekonomické situace v podniku.

1 Představení společnosti Quins spol. s r.o.

Společnost Quins spol. s r.o. je rodinný podnik, který byl založen v roce 1991. Zabývá se především návrhy a dodávkami zařízení pro likvidaci průmyslových odpadních vod. Dále se také věnuje povrchovým úpravám, kde dodává vany pro galvanické pokovování a zařízení pro průmyslové odmašťování (Quins spol. s r.o., 2020).

1.1 Základní údaje

Obchodní firma: QUINS spol. s r.o.

Sídlo společnosti: Lidická 139, 334 41 Dobřany

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Identifikační číslo (IČ): 147 05 192

Datum vzniku: 8. března 1991

Základní kapitál: 250 000 Kč

Předmět podnikání (Klasifikace ekonomických činností – CZ-NACE):

- 28290: Výroba ostatních strojů a zařízení pro všeobecné účely j. n.
- G: Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
- 22: Výroba pryžových a plastových výrobků
- 257: Výroba nožířských výrobků, nástrojů a železářských výrobků
- 32990: Ostatní zpracovatelský průmysl j. n.

(Ministerstvo financí ČR, 2021)

Společníci podniku jsou Jan Kačín, který je zároveň jednatelem společnosti, a Albert Michael Poplar. Obchodní podíl Jana Kačina činí 95 %, podíl druhého společníka je zbylých 5 % (Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2015).

1.2 Produkty Quins spol. s r.o.

Podnik Quins dodává mnoho různých zařízení. Specializuje se zejména na vodní hospodářství, které zahrnuje likvidaci průmyslových odpadních vod, zařízení pro přípravu demineralizované vody pro průmyslové účely a skladování, chlazení a distribuci technologické vody. Dále se podnik zabývá průmyslovým odmašťováním,

kam patří výroba boxů pro vysokotlaké odmašťování, výroba automatických komorových strojů pro vysokotlaké mytí, fosfátování a moření a výroba procesních van pro ponorovou úpravu povrchu (Quins spol. s r.o., 2020).

V portfoliu podniku Quins spol. s r.o., se nachází vše od jednoduchých gravitačních odlučovačů, usazováků a filtrů až po složitější sorpčně-deemulgační čistírny odpadních vod, jednotky pro membránovou separaci, neutralizační stanice, vakuové odparky a mnohé další.

Oblasti využití těchto zařízení jsou:

- v autoservisech, myčkách aut
- v lakovnách, odmašťovnách, galvanovnách
- v brusírnách skla a u výrobců bižuterie
- v polygrafickém a chemickém průmyslu

Výhodou zařízení je kapacitní variabilita, která se běžně pohybuje od stovek litrů po 10 m³ za hodinu. Při navrhování zařízení je brán zřetel na snižování zapojení lidského faktoru během výroby. To vede ke snížení poruchovosti zařízení a úspoře finančních prostředků (Quins spol. s r.o., 2020).

Průmyslové odpadní vody se odlišují v závislosti na oblasti průmyslu, velikosti produkce a mnoha dalších faktorech. Z toho důvodu je výroba řízena z více než 90 % požadavky zákazníka a jeho technických možností. Podnik se za každou cenu nesnaží prodat svůj nový produkt, ale řešením může být i modernizace a zefektivnění stávajícího zařízení tak, aby vyhovovalo dnešním podmínkám (Quins spol. s r.o., 2020).

1.3 Služby Quins spol. s r.o.

Politika Quins spol. s r.o. je značně orientována na zákazníka. Na základě přání zákazníka se odvíjí veškerá činnost podniku. Kromě výroby na zakázku nabízí podnik zákazníkům řadu doprovodných služeb, které doplňují jejich produktové portfolio. Mezi poskytované služby patří například zhodnocení stávajícího stavu zařízení, zpracování návrhů technického řešení a konzultace možných řešení, provádění laboratorních testů vstupních odpadních vod, vedení zkušebního provozu a zaškolení personálu nebo záruční, pozáruční a provozní servis technického zařízení (Quins spol. s r.o., 2020).

1.4 Současná situace v podniku

Podnik Quins se na českém trhu vyskytuje od roku 1991. Vykazuje dlouhodobou prosperitu, ročně uskuteční mnoho zakázek a má stálou základnu loajálních zákazníků. Díky svému inovativnímu přístupu a nepřetržité realizaci nových řešení pro zkvalitňování vlastních výrobků a služeb lze považovat postavení podniku v daném odvětví za poměrně stabilní. Pro udržení pozice na trhu klade podnik důraz na investování do vývojových projektů. Chce také v rámci udržení konkurenceschopnosti rozšířit pole působnosti na zahraniční trhy (Quins spol. s r.o., 2020).

Pro začátky podnikání bylo vybráno tuzemské prostředí z důvodu neexistence silného konkurenta, díky tomu bylo pro podnik snazší prosadit zde své produkty. První obchodní příležitosti v zahraničí bylo Slovensko. V souvislosti s rostoucí konkurencí rostl tlak na rozšiřování společnosti na další zahraniční trhy. V roce 2014 zahájil podnik Quins svoji působnost v Polsku a Rusku, v roce 2016 následovalo Mexiko a od roku 2010 společnost působí na dalších trzích, konkrétně Slovinsko, Srbsko, Estonsko, Ukrajina, Chorvatsko, Francie, Bulharsko, Španělsko a Velká Británie. Jedná se zejména o zákazníky ze sektoru automobilového průmyslu a strojírenské podniky (Quins spol. s r.o., 2020).

Tabulka 1: Podíl tržeb podniku Quins ze zahraničí

Rok	Podíl tržeb ze zahraničí
2017	23 %
2018	24,4 %
2019	39,9 %
2020	37,5 %

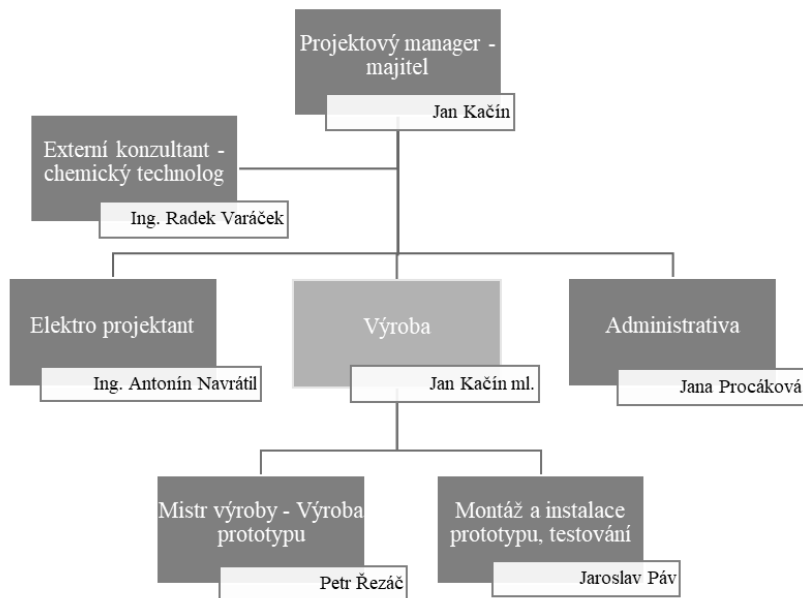
Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů podniku Quins s.r.o., 2020

1.5 Organizační struktura podniku

Jak již bylo zmíněno, Quins spol. s r.o. je rodinný podnik, který spolupracuje s řadou externích odborných subjektů (např. akreditovanými laboratořemi, zkušebními ústavy apod.), aby byla zajištěna vysoká úroveň nových produktů. V současné době má podnik 16 interních zaměstnanců. Pro výkon jednotlivých pozic mají zaměstnanci odpovídající kvalifikaci a dlouholeté zkušenosti. S ohledem na velikost podniku je řada pracovních pozic provázána. V čele podniku stojí jednatel firmy Jan Kačín. Jednotlivá dílčí oddělení, zahrnující elektro projektanta, výrobu a administrativu, podléhají jak

manažerovi podniku, tak externímu konzultantovi. Oddělení výroby se dále dělí na výrobu prototypu a na montáž a instalaci prototypu (Quins spol. s r.o., 2020).

Obrázek 1: Organizační struktura podniku Quins spol. s r.o.

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů podniku Quins spol. s r.o., 2020

2 Finanční analýza

Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finančního zdraví podniku a jeho vývoje. Patří mezi složky finančního řízení podniku. Pomocí finanční analýzy z běžně dostupných informací, které najdeme například v účetních výkazech podniku, získáme podrobnější informace o celkovém hospodaření podniku, majetkové struktuře a finanční situaci podniku, o jeho slabých a silných stránkách, nebezpečích a celkové kvalitě hospodaření. Měla by být prováděna v pravidelných intervalech. Finanční analýza kromě posouzení finanční kondice podniku identifikuje odchylky od požadovaných parametrů, pomáhá analyzovat příčiny jejich vzniku a stanovit opatření, díky kterým se podnik přiblíží svým strategickým cílům (Holečková, 2008 str. 57, Kalouda, 2017, str. 15, Nývltová & Marinič, 2010, str. 161, Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 138).

Podstatou finanční analýzy je poskytnout podklady, pomocí kterých jsou vykonávána rozhodnutí o fungování podniku. Tato rozhodnutí jsou úzce spjatá s účetnictvím. Pouze informace o stavech jednotlivých účtů nejsou pro učinění kvalitního rozhodnutí dostačující. Informace z účetnictví se vztahují k určitému časovému okamžiku a zvláště mají omezenou vypovídací schopnost. Význam pro finanční analýzu tyto informace získávají až při porovnání s dalšími číselnými údaji. Finanční analýza hodnotí minulost, současnost a zároveň umožňuje odhad budoucího vývoje v následujících obdobích (Růčková, 2015, str. 12, Vochozka, 2011, str. 12).

Finanční zdraví podniku a jeho finanční výkonnost je podmíněna schopností podniku tvořit přidanou hodnotu (zisk). Jde zejména o ziskovost celé podnikové činnosti, rentabilitu vložených vstupů a výnosnost vloženého kapitálu. Za finančně zdravý podnik se považuje takový, který je finančně stabilní (je adekvátně zadlužen a má optimální kapitálovou strukturu). To znamená, že podnik je dostatečně likvidní, hospodaří s efektivním množstvím kapitálu a je schopný dostát svým závazkům. Takový podnik je také daleko atraktivnější pro investory (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 11, Nývltová & Marinič, 2010, str. 162).

2.1 Uživatelé finanční analýzy

Informace o finančním zdraví podniku nevyužívají pouze manažeři a vrcholové vedení podniku, ale pro své potřeby je používají i subjekty, které s podnikem přicházejí do kontaktu (Holečková, 2008, str. 13).

Uživatele finanční analýzy lze rozdělit do dvou skupin. Jedná se o externí a interní skupinu uživatelů. Externí analýza vychází z veřejně dostupných informací a externím uživatelům slouží k posouzení důvěryhodnosti podniku. Pro interní analýzu jsou k dispozici mnohem podrobnější interní údaje, jako jsou podnikové plány, kalkulace, statistiky, údaje z manažerského účetnictví atd. Mezi externí uživatele patří investoři, stát a jeho orgány, banky a jiní věřitelé, obchodní partneři, konkurence a další. K interním uživatelům se řadí manažeři, zaměstnanci a odboráři (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 13, Vochozka, 2011, str. 12).

Každý z uživatelů má vůči podniku jiný účelový postoj. Stát se věnuje kontrole vykazování daní a také používá informace o podniku pro statistické průzkumy. Investoři sledují zejména míru rizika a výnosů vztahujících se k vloženému kapitálu. Banky sledují, jak je podnik schopen splácet jejich úvěr. Manažeři se zajímají o schopnost podniku čelit výzvám na trhu a informace plynoucí z finanční analýzy využívají k plánování základních cílů podniku. Zaměstnanci sledují prosperitu a stabilitu podniku. Odbory se zaměřují na produktivitu práce, průměrnou mzdu atd. (Váchal, Vochozka a kolektiv, 2013, str. 179, Vochozka, 2011, str. 13).

2.2 Zdroje dat pro finanční analýzu

Kvalita vstupních informací je klíčová pro přesnost a vypovídací schopnost výsledků finanční analýzy. Důraz je kladen na včasné podchycení, pokud možno všech údajů, které by mohly zkreslit výsledky hodnocení finančního zdraví podniku. Za základní informační zdroj pro vypracování finanční analýzy jsou považovány účetní výkazy (Růčková, 2015, str. 21, Váchal, Vochozka a kolektiv, 2013, str. 216).

Účetní výkazy lze utřídit do dvou skupin: účetní výkazy finanční a účetní výkazy vnitropodnikové. Finanční účetní výkazy obsahují veřejně dostupné informace, které udávají přehled o stavu a struktuře majetku, o peněžních tocích a o výsledku hospodaření. Poskytují informace především externím uživatelům. Vnitropodnikové účetní výkazy umožňují zpřesnění výsledku hodnocení finančního zdraví podniku.

Výkazy vycházejí z vnitřních potřeb každé firmy a díky své jedinečnosti minimalizují riziko odchýlení od skutečnosti (Růčková, 2015, str. 21).

Pro zpracování finanční analýzy jsou důležité zejména výkazy, které tvoří součást účetní závěrky. Jedná se o rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích (výkaz cash flow) a přílohu (Holečková, 2008, str. 21).

Údaje z rozvahy popisují jednotlivé položky aktiv a pasiv, zachycují stav majetku k určitému okamžiku, zdroje jeho krytí a finanční situaci podniku. Výhodou rozvahy je závazná struktura, díky které jsou vytvořeny podmínky pro její srovnatelnost s ostatními podniky. Pevná struktura také zajišťuje jednotnost vykazovaných údajů pro účely statistiky (Holečková, 2008, str. 22, Kubičková & Jindřichovská, 2015, str.28).

Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Hlavním úkolem výkazu zisku a ztráty je poskytnout informace o úspěšnosti práce podniku. Upřesňuje, které náklady a výnosy se u jednotlivých činností podílely na výsledku hospodaření, a posuzuje schopnost podniku zhodnocovat vložený kapitál (Holečková, 2008, str. 31, Růčková, 2015, str.31).

Výkaz cash flow slouží k posouzení finanční situace podniku a identifikuje příčiny těchto změn. Přehled o peněžních tocích zachycuje vznik a použití peněžních prostředků. Doplnuje svým obsahem rozvahu a výkaz zisku a ztráty. Jedná se o přehled příjmů a výdajů podniku za dané období. Žádoucí je stav, kdy příjmy převyšují výdaje (Vochozka, 2011, str 18).

V příloze účetní závěrky najdeme doplňující informace k závěrce. Nachází se zde informace o zvoleném způsobu účtování nebo informace o ocenění jednotlivých majetkových složek (Váchal, Vochozka a kolektiv, 2013, str. 216).

Dalšími zdroji informací pro finanční analýzu jsou informace o vlastnících, produktech, technologiích, dodavatelích a odběratelích, struktuře podniku, jejich zaměstnancích atd. Doplňujícími údaji mohou být informace o celkové situaci na trzích nebo dále informace ze zpracovaných statistik z odborného tisku, popřípadě i zprávy o změnách legislativního prostředí (Scholleová, 2017, str. 164).

3 Metody finanční analýzy

Vzhledem ke konkrétním potřebám využití zpracovaných informací o podniku se finanční analýza může provádět mnoha odlišnými způsoby, v různé míře podrobnosti, pomocí různých forem a technik (Holečková, 2008, str 40).

Volba metody finanční analýzy by měla být uskutečněna s ohledem na účelnost, nákladnost a spolehlivost. To znamená, že finanční analýza by měla odpovídat předem zadanému cíli, vždy je prováděna za konkrétním účelem. Důležité je zvolit vhodnou soustavu ukazatelů a citlivě interpretovat výstupy s ohledem na možná rizika vyplývající z chybného použití dané analýzy. Dále vyžaduje analýza kvalifikovanou práci a čas, se kterými se pojí množství vynaložených nákladů. Podstatným bodem finanční analýzy je využívání spolehlivých vstupních informací, které zajistí spolehlivější výsledky plynoucí ze samotné analýzy (Růčková, 2015, str. 40).

Základem odlišných metod finanční analýzy je využití finančních ukazatelů. Podle účelu, ke kterému finanční analýza slouží, a podle použitých dat se rozlišuje analýza absolutních ukazatelů, analýza rozdílových ukazatelů a analýza poměrových ukazatelů (Sedláček, 2011, str. 10).

3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Za absolutní ukazatele se považují údaje vycházející přímo z účetních výkazů. Posouzení výše a struktury dat v těchto výkazech bývá často prvním krokem finanční analýzy a umožňuje prvotní orientaci v podmínkách analyzovaného podniku. Jde o údaje nezávislé na jiném jevu. Jsou spjaty s velikostí podniku, z toho důvodu není příliš vhodné používat tyto údaje pro srovnání výsledků z více podniků. V rámci jednoho podniku údaje srovnávat lze (Holečková, 2008, str. 41, Kubičková & Jindřichovská, 2015, str. 69).

V této skupině ukazatelů se vymezují stavové a tokové ukazatele. Stavové ukazatele obsahuje rozvaha, kde jsou jednotlivé údaje vázány k určitému časovému okamžiku. Tokové ukazatele zobrazují údaje za daný časový interval, který ovlivňuje jejich výši. Příkladem tokových ukazatelů jsou výnosy nebo náklady (Holečková, 2008, str. 41).

Absolutní ukazatele tvoří základ dvou technik rozboru využívaných při finanční analýze. Jedná se o poměrovou analýzu (horizontální analýzu) a procentní rozbor (vertikální analýzu) (Vochozka, 2011, str. 19).

Horizontální a vertikální analýza umožňuje nahlížet na původní data v účetních výkazech v nových souvislostech. Poskytují lepší přehled ohledně hospodaření podniku a podchycují problémové oblasti, které je potřeba důkladněji prošetřit (Holečková, 2008, str. 42).

3.1.1 Horizontální analýza

K zachycení vývoje ve struktuře majetku i kapitálu podniku se využívá horizontální analýza (někdy také nazývána analýza trendů). Tato analýza zkoumá časové změny absolutních ukazatelů. Patří mezi nejčastěji používané metody k vypracování zpráv o hospodářské situaci a o minulém i budoucím vývoji podniku. Údaje pro horizontální analýzu se získávají nejčastěji přímo z účetních výkazů nebo výročních zpráv. Sledování hodnot ve výkazech se provádí po řádcích, horizontálně, proto se jedná o horizontální analýzu absolutních dat (Holečková, 2008, str. 43, Kislíngerová & Hnilica, 2008, str. 11, Sedláček, 2011, str. 13).

Cílem horizontální analýzy je zachycení pohybů zkoumaných veličin a měření jejich intenzity. Podmínkou je mít k dispozici minimálně dvě po sobě jdoucí období. Horizontální analýza se může sestavovat dvěma způsoby. Výhodnějším způsobem pro větší podniky je provádět analýzu podílově. Druhým způsobem je provedení analýzy rozdílově, ale pro větší podniky je tato analýza méně přehledná (Holečková, 2008, str. 43, Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 139).

3.1.2 Vertikální analýza

Vnitřní strukturou absolutních ukazatelů se zabývá vertikální analýza (nazývána také analýza komponent). Oproti horizontální analýze zobrazuje procentuální podíl jednotlivých údajů ve vztahu ke zvolené veličině. Použití vertikální analýzy umožňuje srovnání účetních výkazů s minulým obdobím a usnadňuje porovnávání s jinými podniky ve stejném oboru působení. Při jejím sestavování se postupuje odshora dolů (ve sloupcích), nepostupuje se napříč jednotlivými roky. Oproti horizontální analýze zkoumá vertikální analýza pouze jedno období (Růčková, 2015 str. 43, Sedláček, 2011, str. 17).

Během vertikální analýzy posuzujeme strukturu aktiv a pasiv nejčastěji ve vztahu k bilanční sumě. Aktiva informují o tom, kam firma zaměřila své investice a zohledňují jejich výnosnost. Obecně platí, že výnosnějším aktivem jsou položky dlouhodobé, nejméně výnosné jsou peněžní prostředky. Zdroje, které byly použity k financování majetku, vyjadřuje struktura pasiv. Pro podnik bývá výhodnější financování z krátkodobých zdrojů, dlouhodobé cizí zdroje jsou hůře dostupné a jsou dražší. Vertikální analýza sleduje, zda struktura majetku, zdrojů, výnosů a nákladů je stabilní, případně k jakým změnám došlo (Kislingerová & Hnilica, 2008, str. 15, Růčková, 2015, str. 44, Sedláček, 2011, str. 17, Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 139).

3.2 Analýza poměrových ukazatelů

Pomocí poměrových ukazatelů se dá získat rychlý přehled základních finančních charakteristik podniku, proto patří poměrové ukazatele mezi velmi rozšířenou metodu finanční analýzy. Bývá také označována jako jádro finanční analýzy (Sedláček, 2011, str 55).

„Důvodem, který vedl k širokému používání poměrových ukazatelů, je skutečnost, že:

- *umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace dané firmy (tzv. trendovou analýzu),*
- *jsou vhodným nástrojem prostorové (průřezové) analýzy, tj. porovnávání více podobných firem navzájem (komparativní analýza),*
- *mohou být používány jako vstupní údaje matematických modelů umožňujících popsat závislost mezi jevy, klasifikovat stavy, hodnotit rizika i předvídat budoucí vývoj“ (Sedláček, 2011, str. 55).*

Poměrové ukazatele testují hlavní aspekty finančního zdraví podniku. Jsou utříděny do skupin podle potřeb finanční analýzy. Obvykle se člení na ukazatele likvidity, zadluženosti, rentability a aktivity, event. postavení na kapitálovém trhu. K analýze vzájemných vztahů a vazeb mezi jednotlivými ukazateli je potřeba dát jejich absolutní hodnoty do vzájemných poměrů. Tím je umožněno rozšíření vypovídací schopnosti dat obsažených v účetních výkazech, posouzení dalších stránek finanční situace podniku a nalezení příčinných souvislostí (Scholleová, 2017, str. 176, Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str 118).

3.2.1 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity charakterizují schopnost podniku dostát svým závazkům. V podstatě se jedná o poměr toho, čím je možno platit (čítatel), s tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel) (Knápková, Pavelková, Remeš & Šteker, 2017, str. 93).

Likvidita je podstatným faktorem pro dlouhodobé fungování podniku. Je důležitá z hlediska finanční rovnováhy. Pouze dostatečně likvidní podnik je schopen dostát svým závazkům. Vysoká likvidita váže prostředky s velmi malým nebo žádným výnosem, které nemohou být investovány, a tím se snižuje rentabilita podniku. Naopak příliš nízká likvidita může být zdrojem problémů z nedostatku zásob nebo finančních prostředků. Z těchto důvodů je nutné hledat vyváženou likviditu, díky které dosáhne podnik dostatečného zhodnocení prostředků a také schopnosti dostát svým závazkům (Scholleová, 2017, str. 178, Růčková, 2015, str. 55).

Rozlišují se ukazatele běžné likvidity, pohotové likvidity a okamžité likvidity.

Analýza likvidity bývá doplňována o ukazatel čistého pracovního kapitálu. Jedná se o rozdílový ukazatel, který ale s likviditou podniku velmi úzce souvisí, proto bývá mezi ukazatele likvidity zařazován. Podrobnější informace o tomto ukazateli budou uvedeny v kapitole rozdílové ukazatele (Růčková, 2015, str. 57, Vochozka, 2011, str. 28).

Běžná likvidita

Běžná likvidita je také nazývána likviditou 3. stupně. Hodnota tohoto ukazatele je dána poměrem oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Vyjadřuje schopnost firmy uhradit do jednoho roku splatné závazky. Udává tedy, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, pokud by přeměnil svá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 132, Růčková, 2015, str. 56).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (1)$$

Vyšší hodnota ukazatele znamená pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Doporučená hodnota ukazatele je v rozmezí 1,5–2,5. Nikdy by neměla klesnout pod hodnotu 1, kdy dochází k rovnosti oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Pro tento okamžik je podniková likvidita značně riziková, především pokud je obrat krátkodobých závazků vyšší než obrat oběžných aktiv. Příliš vysoká hodnota ukazatele může poukazovat na neproduktivní vázání prostředků nebo narušení

provozního cyklu podniku (Knápková a kol., 2017, str. 94, Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 133, Růčková, 2015, str. 56, Vochozka, 2011, str. 27).

V období recese jsou obecně vykazovány vyšší hodnoty tohoto ukazatele, neboť dochází k prodlužování doby úhrady pohledávek, zvyšují se zásoby výrobků a zboží a snižuje se objem nákupů. Na druhou stranu v období konjunktury dochází k poklesu hodnot daného ukazatele z důvodu nárůstu závazků, které vznikají vyššími nákupy, a z důvodu poklesu objemu oběžných aktiv, který vzniká zvyšujícím se prodejem snižujících se zásob (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 133).

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita je označována jako likvidita 2. stupně. Jedná se o zpřísnění běžné likvidity. Od oběžných aktiv se odečtou zásoby, které jsou jejich nejméně likvidní částí, protože se nejhůře přeměňují na peníze. Hodnota daného ukazatele se tedy zjišťuje jako poměr peněžně pohledávkového fondu (vyloučení zásob z oběžných aktiv) a krátkodobých závazků (Scholleová, 2017, str. 179, Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str.134).

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (2)$$

Konkrétní výše ukazatele pohotové likvidity je ovlivněna postavením podniku na trhu, jeho strategií a také oborem činnosti, ve kterém podnik působí. Doporučená hodnota pro pohotovou likviditu by se měla pohybovat v rozmezí 1–1,5. Pokud se hodnota rovná 1, znamená to, že podnik je schopen dostát svým závazkům bez toho, aby byl nucen prodat své zásoby. Vysoká hodnota ukazatele svědčí o vázanosti příliš mnoha aktiv ve formě pohotových prostředků, které přináší jen malý nebo žádný úrok (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 134, Růčková, 2015, str. 56, Vochozka, 2011, str. 27).

Okamžitá likvidita

Likvidita 1. stupně neboli okamžitá (peněžní) likvidita, je nejpřísnějším ukazatelem likvidity. Hodnotí schopnost podniku uhradit krátkodobé závazky v daný okamžik. Jedná se o poměr nejlikvidnější složky oběžných aktiv a krátkodobých závazků. V čitateli by měly být pouze peněžní prostředky, jako jsou peníze v pokladně, peníze na bankovním účtu, krátkodobé cenné papíry, šeky apod (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 134, Vochozka, 2011, str. 27).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Peněžní prostředky}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (3)$$

Hodnota okamžité likvidity by se měla pohybovat od 0,2 do 0,5. Příliš vysoké hodnoty mohou znamenat neefektivní využívání finančních prostředků, avšak není to pravidlem. Nedodržení doporučených hodnot nemusí znamenat finanční problémy, protože podnik může využívat např. kontokorenty (Knápková a kol., 2017, str. 95, Růčková, 2015, str. 56).

3.2.2 Ukazatele zadluženosti

Pro podnik je důležité zvolit si optimální struktury kapitálu, proto se ukazatele zadluženosti zabývají další stránkou finančního zdraví podniku. Konkrétně finanční stabilitou, která se odvíjí od podílu cizích zdrojů na celkovém kapitálu podniku. Ukazatele zadluženosti zkoumají i schopnost podniku hradit náklady dluhu, ale především tyto ukazatele poměří vlastní a cizí zdroje (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 139, Scholleová, 2017, str. 183).

Čím vyšší je zadluženost podniku, tím větší je riziko splácení závazků, protože závazky je nutné splácet bez ohledu na to, zda se podniku právě daří nebo ne. Využívání cizích zdrojů v kombinaci s vlastním kapitálem je běžně využívanou formou financování podniků, protože cizí kapitál je levnější než financování z vlastních zdrojů. Použití výhradně vlastního kapitálu je doprovázeno snížením celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Naopak financování pouze cizími zdroji s sebou přináší obtíže při jeho získávání, navíc legislativně tato forma financování není možná, vždy je vyžadována určitá výše vlastního kapitálu (Knápková a kol., 2017, str. 87, Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 139, Růčková, 2015, str. 64).

K analýze zadluženosti existuje mnoho ukazatelů např. celková zadluženost, kvóta vlastního kapitálu, koeficient zadluženosti, úrokové krytí a mnoho dalších. V podstatě se jedná o různé varianty vyjádření poměru vlastních a cizích zdrojů (Kalouda, 2017, str. 76, Sedláček, 2011, str. 63).

Celková zadluženost

Základním ukazatelem zadluženosti je celková zadluženost (ukazatel věřitelského rizika, debt ratio). Hodnota celkové zadluženosti se vypočítá jako podíl cizího kapitálu a celkových aktiv. Doporučená hodnota ukazatele je mezi 30 až 60 %. Při posuzování

zadluženosti podniku je nutné brát v úvahu příslušnost k odvětví a schopnost splácení úroků vyplývajících z dluhů (Knápková a kol., 2017, str. 88, Sedláček, 2011, str. 63).

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \quad (4)$$

Věřitelé upřednostňují nižší hodnotu zadluženosti, protože vyšší hodnota tohoto ukazatele pro ně znamená větší riziko. Vysoký podíl cizích zdrojů neznámá, že je podnik finančně nestabilní. Pokud je schopen zhodnocovat kapitál ve větší míře, než je úroková míra z použitých cizích zdrojů, pak vysoký podíl cizích zdrojů může mít pozitivní vliv na výnosnost vlastního kapitálu. V tomto případě se jedná o efekt finanční páky (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 143, Růčková, 2015, str. 65).

Kvóta vlastního kapitálu

Doplňkem k ukazateli celkové zadluženosti je kvóta vlastního kapitálu (koeficient samofinancování, equity ratio), která udává finanční nezávislost podniku. Spolu s ukazatelem celkové zadluženosti podniku patří mezi nejčastěji používané ukazatele finanční stability (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 143, Sedláček, 2011, str. 64).

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \quad (5)$$

Koeficient zadluženosti

Dalším ukazatelem, který poměruje cizí a vlastní kapitál, je koeficient zadluženosti (míra zadluženosti). Ukazatel posuzuje, do jaké míry by mohli být ohroženy nároky věřitelů. Například při žádosti o nový úvěr se banka rozhoduje právě s pomocí tohoto ukazatele, zda úvěr podniku poskytne (Knápková a kol., 2017, str. 89).

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (6)$$

Hodnoty koeficientu zadluženosti opět závisí na oboru činnosti. Obecně platí, že pokud je hodnota větší než 1, je pravděpodobné, že vlastní kapitál nestačí na úhradu dluhů. To ale nemusí nutně znamenat ohrožení firmy. Naopak pokud je hodnota menší než 1, pak úhradu dluhu pokryje vlastní kapitál (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 144).

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje, kolikrát převyšuje zisk placené úroky poté, co jsou uhrazeny všechny náklady související s produktivní činností podniku. Zvýšená

pozornost jeho vývoje je nutná v případě nerovnoměrného vývoje zisku před zdaněním a úroky (EBIT) v čase (Knápková a kol., 2017, str. 90, Scholleová, 2017, str. 183).

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{Nákladové úroky}} \quad (7)$$

Doporučená hodnota pro ukazatel úrokového krytí plynoucí z odborné literatury je vyšší než 5. V případě, že hodnota ukazatele je rovna jedné, podnik vytvořil zisk, který je dostatečně vysoký pro pokrytí úroků věřitelům, ale pro vlastníky nezbude v podobě čistého zisku nic. Taková hodnota tedy není pro podnik dostačující (Knápková a kol., 2017, str. 90).

3.2.3 Ukazatele rentability

Rentabilita (výnosnost) vloženého kapitálu patří mezi nejdůležitější charakteristiky podnikatelské činnosti. Udává schopnost podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku za použití investovaného kapitálu. Ukazatele rentability vyjadřují, kolik korun zisku připadá na 1 Kč jmenovatele. Lepším hospodařením se svým majetkem a kapitálem dosahuje podnik vyšší rentability (Holečková, 2008, str. 58, Scholleová, 2017, str. 177, Vochozka, 2011, str. 22).

Výnosnost zobrazuje formu zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu. Dlouhodobá finanční stabilita podniku je dána vhodnou strukturou zdrojů. Podniku, který se snaží za každou cenu maximalizovat svůj zisk, hrozí poměrně v krátké době finanční potíže způsobené např. přeúvěrováním nebo příliš vysokým stavem zásob. Na druhou stranu příliš opatrný podnik, který udržuje vysokou pojistnou zásobu pohotových peněžních prostředků, a tím se vyhýbá jakémukoliv riziku platební neschopnosti, zbytečně nevyužívá kapitálové zdroje, a proto dosahuje menší výnosnosti (Holečková, 2008, str. 57, Knápková a kol., 2017, str. 100).

Ukazatele rentability se řadí do skupiny mezivýkazových poměrových ukazatelů, protože kombinují údaje z rozvahy, odkud se využívá informace o velikosti kapitálu, a z výkazu zisku a ztráty, ze kterého je využita informace o velikosti zisku a tržeb (Holečková, 2008, str. 58).

Skupina ukazatelů rentability by měla obsahovat rentabilitu dlouhodobého kapitálu, rentabilitu aktiv, rentabilitu vlastního kapitálu a rentabilitu tržeb (Vochozka, 2011, str. 22).

Pro výpočet ukazatelů rentability se využívají různé kategorie zisku. Nejčastěji se jedná o kategorii EAT (čistý zisk po zdanění) a následně kategorii EBIT (zisk před zdaněním a úroky) (Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 145).

Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)

Výkonnost kapitálu vloženého do podniku na dobu delší než jeden rok vyjadřuje rentabilita dlouhodobého kapitálu. Ukazatel je vhodný pro komplexní vyjádření efektivnosti hospodaření podniku (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 127, Růčková, 2015, str. 60).

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{Dlouhodobý kapitál}} \quad (8)$$

Hodnota ukazatele je důležitou informací především pro investory a věřitele. Pro měření schopnosti podniku zhodnocovat své vložené zdroje je lepším ukazatelem než rentabilita celkového kapitálu (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 127).

Rentabilita aktiv (ROA)

Mezi klíčové ukazatele rentability patří rentabilita aktiv. Poměruje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání, přitom nebere v úvahu, z jakých zdrojů byla aktiva financována. Ukazatel se využívá pro měření souhrnné efektivnosti (Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 145, Vochozka, 2011, str. 22).

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{Celková aktiva}} \quad (9)$$

Využívá se při porovnávání podniků s rozdílnými daňovými podmínkami a odlišným poměrem dluhů ve finančních zdrojích (Sedláček, 2011).

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Ukazatel rentability vlastního kapitálu sleduje důležité informace především pro majitele podniku. Udává, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovanou vlastníky podniku (Scholleová, 2017, str. 177).

$$ROE = \frac{EAT}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (10)$$

Hodnota by se měla pohybovat na vyšší úrovni, než je úroková míra cenných papírů. Pokud ukazatel rentability vlastního kapitálu roste, může znamenat zlepšení výsledku hospodaření nebo pokles úročení cizího kapitálu (Růčková, 2015, str. 60).

Rentabilita tržeb (ROS)

Z hlediska efektivnosti podniku je rentabilita tržeb velmi důležitá. Její výsledek informuje o tom, kolik korun zisku podnik vyprodukuje z jedné koruny tržeb. Ve vzorci se na místo tržeb dosadí součet tržeb z prodeje výrobků a služeb a tržeb z prodeje zboží (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 128, Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 145, Vochozka, 2011, str. 23).

$$ROS = \frac{EAT}{Tržby} \quad (11)$$

Při vyhodnocování tohoto ukazatele je nutné brát v úvahu vývoj tohoto ukazatele v podniku, vývoj ukazatele v daném odvětví, ale i technologii, kterou firma využívá, nebo její tržní postavení (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 128).

3.2.4 Ukazatele aktivity

Schopnost podniku využívat jednotlivé části majetku zachycují ukazatele aktivity. Pro každé odvětví je charakteristická jiná hodnota ukazatele aktivity, proto je zde velice důležité hodnotit vztah či vývoj daných ukazatelů podniku ve vztahu k odvětví, ve kterém působí (Kislingerová & Hnilica, 2008, str. 33).

Disponuje-li podnik neúčelným množstvím aktiv, vznikají mu zbytečné náklady, které zapříčiní nízký zisk. Naopak v důsledku nedostatku aktiv přichází podnik o podnikatelské příležitosti, které by přinesly výnosy. Existují dva typy ukazatelů aktivity – počet obrátů, doba obrátu (Kislingerová & Hnilica, 2008, str. 34, Sedláček, 2011, str. 60).

Počet obrátů informuje o počtu obrátek za určité období. Udávají, kolikrát převyšují roční tržby hodnotu sledované položky. Vyšší počet obrátů znamená kratší dobu vázanosti majetku a často i zvýšení zisku (Scholleová, 2017, str. 180).

Ukazatel doby obrátu udává průměrnou dobu trvání jedné obrátky majetku. Cílem je dosáhnout co nejkratší doby obrátu, a tím zvýšit počet obrátek (Scholleová, 2017, str. 180).

Obrat aktiv

Celkové využití aktiv vyjadřuje ukazatel obrátu aktiv. Přináší informaci o tom, kolikrát se celková aktiva obrátí v průběhu roku (Vochozka, 2011, str. 24).

Při výpočtu budou mezi tržby zahrnuty tržby za prodej zboží a tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb.

$$Obrat\ aktiv = \frac{Tržby}{Aktiva} \quad (12)$$

Hodnoty tohoto ukazatele by měly dosahovat co nejvyšších hodnot, minimálně by se měly rovnat 1. Při růstu (nebo poklesu) je žádoucí zjistit, který ze vstupních údajů ho zapříčinil. Hodnota ukazatele obratu aktiv se využívá při mezipodnikovém srovnání nebo také při hodnocení vývoje efektivnosti podnikové činnosti (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 158, Vochozka, 2011, str. 24).

Obrat zásob

Obrat zásob vyjadřuje, kolikrát v průběhu roku dojde k prodání a následně k naskladnění každé položky zásob. Informuje o tom, kolikrát by bylo možné z dosažených ročních tržeb uhradit zásoby. Nevýhodou tohoto ukazatele je nadhodnocování obratovosti zásob, proto je vhodnější použít v čitateli místo tržeb např. náklady na prodané zboží. Tržby totiž odrážejí tržní hodnotu, na rozdíl od zásob, které se uvádějí v nákladových cenách (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 154, Sedláček, 2011, str. 61).

$$Obrat\ zásob = \frac{Tržby}{Zásoby} \quad (13)$$

Pokud se hodnota ukazatele pohybuje nad průměrem daného odvětví, pak podnik nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by bylo nutné nadbytečně financovat. V opačném případě, kdy hodnoty ukazatele obratu zásob jsou nízké, váže podnik mnoho finančních prostředků v přebytečných zásobách, které by jinak mohly být investovány za účelem zisku (Vochozka, 2011, str. 24).

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku do doby jejich spotřeby či prodeje. Ukazatel doby obratu zásob je možné vypočítat pro jednotlivé dílčí formy zásob, jimiž jsou nakupované zásoby a zásoby vlastní výroby (Vochozka, 2011, str. 25).

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{Zásoby}{(Tržby/360)} \quad (14)$$

Podobně jako u obratu zásob i u doby obratu zásob je lepší počítat s celkovou výší nákladů místo tržeb. Dosáhneme tak přesnějšího výsledku. Nižší hodnoty ukazatele vyjadřují intenzivnější využívání dané položky (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 153).

Doba splatnosti pohledávek

Prostřednictvím doby splatnosti pohledávek se určuje průměrná doba, po kterou se majetek podniku nacházel ve formě pohledávek. Tento ukazatel udává počet dní, které uplynou mezi vystavením faktury za prodané výrobky a služby a momentem připsání peněz na bankovní účet (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 155, Vochozka, 2011, str. 25).

$$Doba\ splatnosti\ pohledávek = \frac{Pohledávky}{(Tržby/360)} \quad (15)$$

Pomocí tohoto ukazatele lze posoudit schopnost odběratele splácet své závazky v daných termínech, tj. jejich platební disciplínu. Hodnota ukazatele by se neměla nacházet v extrémech. Vysoká hodnota zapříčiní vysokou míru kapitálových nákladů a více administrativní činnosti (Holečková, 2008, str. 86).

Doba splatnosti krátkodobých závazků

Doba splatnosti krátkodobých závazků udává, kolikrát je možné uhradit aktuální stav krátkodobých závazků z dosažených tržeb. Informuje o tom, jaká je platební morálka podniku vůči jeho dodavatelům (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 156, Sedláček, 2011, str. 63).

$$Doba\ splatnosti\ krátkodobých\ závazků = \frac{Krátkodobé\ závazky}{(Tržby/360)} \quad (16)$$

Oproti ostatním ukazatelům aktivity by hodnota ukazatele doby splatnosti krátkodobých závazků měla být zvyšována. Tím je docíleno snižování počtu obrátek. Prodlužuje se tím doba úhrady závazků dodavatelům a podnik může finanční prostředky využít pro jiné nákupy. Pokud není prodloužení doby splatnosti závazků spojeno se sankcemi, je tato metoda pro podnik levným a snadno dostupným zdrojem financování (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 157).

3.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele lze vypočítat pomocí absolutních ukazatelů. Analýza rozdílových ukazatelů rozebírá podrobněji základní účetní výkazy, které obsahují zejména tokové položky. Jedná se především o výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow a o rozvahu (Růčková, 2015, str. 44).

Jedním z nejdůležitějších ukazatelů této skupiny je čistý pracovní kapitál. Každý podnik potřebuje čistý pracovní kapitál k tomu, aby byla zajištěna nezbytná míra likvidity. Čistý pracovní kapitál se vypočítá jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky (Vochozka, 2011, str. 21).

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{Oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (17)$$

Jde o finanční částku, která zůstane po splacení krátkodobých závazků k dispozici pro pokračování činnosti podniku. Tvoří část oběžných aktiv krátkodobého majetku, která je financována dlouhodobými finančními zdroji a volně k dispozici pro realizaci záměrů podniku. Tato část oběžných aktiv, která není vázána na úhradu krátkodobých závazků může být použita na rozšiřování činnosti podniku, ke krytí mimořádných výkyvů v potřebách peněžních prostředků, na úhradu neplánovaných výdajů apod. Hodnota čistého pracovního kapitálu závisí na oboru podnikání (Kubičková & Jindřichovská, 2015, str. 98, Růčková, 2015, str. 57, Vochozka, 2011, str. 28).

4 Bilanční pravidla

Majetek podniku a jeho zdroje financování lze porovnávat i z hlediska časové vázanosti v podniku. K tomu se využívají bilanční pravidla, která vycházejí z praktických zkušeností vytváření kapitálové struktury. Bilanční pravidla poskytují doporučení pro finanční činnost podniku. Tato doporučení by v podniku měla být dodržována, aby podnik dosáhl dlouhodobé finanční rovnováhy. Cílem těchto pravidel je vytvoření struktury kapitálu, která podniku dlouhodobě zajistí platební schopnost (Scholleová, 2017, str. 71, Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 129, Vochozka, 2011, str. 21).

Rozlišují se čtyři základní bilanční pravidla: zlaté bilanční pravidlo, pravidlo vyrovnání rizika, pari pravidlo a poměrové pravidlo.

4.1 Zlaté bilanční pravidlo

Zlaté bilanční pravidlo je jedním z pravidel horizontální struktury. Doporučuje sladit časovou vázanost aktiv a pasiv. V ideálním případě by mělo platit, že dlouhodobý majetek bude financován z dlouhodobých zdrojů, a naopak krátkodobý majetek bude financován z krátkodobých zdrojů. Tomuto způsobu financování se říká umírněný. V praxi často dochází k tomu, že podnik volí buď agresivní nebo konzervativní způsob financování (Synek a kol, 2011, str. 352, Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 130, Veber, Srpová a kol, 2012, str. 145, Vochozka, 2011, str. 21).

Pro výpočet stupně kapitalizace, jehož ideální hodnota je 1, se používá následující vzorec:

$$\text{Stupeň kapitalizace} = \frac{\text{Vlastní kapitál} + \text{Dlouhodobé závazky}}{\text{Dlouhodobý majetek}} \quad (18)$$

Agresivní způsob financování vychází z toho, že podnik využívá krátkodobé zdroje i k financování dlouhodobých aktiv, jedná se o podkapitalizování. Tento způsob je levnější, ale o to rizikovější. Volí ho většinou velké firmy s dobrým postavením na trhu. Většinou vzniká při expanzi podniku, kdy se podnik zadlužuje dodavatelům a dlouhodobý majetek je financován krátkodobým kapitálem (obchodním úvěrem). Jinými slovy se jedná o situaci, kdy růst majetku není krytý odpovídajícími finančními zdroji. Rizikovější je tento způsob z toho důvodu, že krátkodobý kapitál musí být

splacen dříve než dlouhodobý majetek vytvoří potřebné zdroje. Stupeň kapitalizace je menší než jedna (Scholleová, 2017, str. 72, Veber, Srpová a kol, 2012, str. 145).

Konzervativní způsob financování spočívá v tom, že podnik využívá dlouhodobý kapitál i k financování krátkodobých aktiv. V tomto případě se jedná o překapitalizování. Podnik neefektivně využívá kapitál, protože náklady dlouhodobého kapitálu bývají větší než výnosy z oběžného majetku. Tento způsob je sice dražší, ale není tolik rizikový. Často ho volí spíše menší podniky. Stupeň kapitalizace je větší než jedna (Veber, Srpová a kol, 2012, str. 145).

4.2 Pravidlo vyrovnání rizika

Pravidlo vyrovnání rizika je označováno také jako pravidlo vertikální kapitálové struktury. Optimalizace kapitálové struktury by měla být prováděna nejen z hlediska časového, ale také z hlediska vlastnictví. Požadavkem pravidla vyrovnání rizika je dodržení vyrovnaného poměru vlastních a cizích zdrojů. V ideálním případě by vlastní zdroje měly převyšovat zdroje cizí. Obecně se doporučení vztahuje k otázce vnímání cizího a vlastního kapitálu a k udržování rovnováhy ve vlastnické struktuře (Synek a kol, 2011, str. 352, Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 131, Veber, Srpová a kol, 2012, str. 145, Vochozka, 2011 str. 21).

$$\text{Pravidlo vyrovnání rizika} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí kapitál}} \quad (19)$$

Aby mohla být splněna obě již zmíněná bilanční pravidla zároveň, musel by podnik disponovat větším množstvím dlouhodobého majetku oproti oběžným aktivům. U některých podniků není možné splnit tyto požadavky, například u obchodní společnosti, která má velké zásoby a značné množství peněz ve formě pohledávek. Z toho vyplývá, že majetková struktura každého podniku je dána především oborem podnikání. Pokud tedy nelze dodržet obě pravidla současně, prioritní by mělo být dodržení zlatého bilančního pravidla (Scholleová, 2017, str. 75).

4.3 Pari pravidlo

Pari pravidlo doporučuje, aby bylo využíváno pouze tolik vlastního kapitálu, kolik je ho možno investovat do dlouhodobých aktiv, v ideálním případě by měl podnik mít méně vlastního kapitálu než dlouhodobého majetku. Cílem tohoto pravidla je vyhnout se situaci, kdy by byl krátkodobý majetek financován vlastním kapitálem. Poukazuje na

to, že vlastním kapitálem by se nemělo zbytečně plýtvat. Pokud podnik pari pravidlo dodržuje, jedná se o konzervativní a opatrný přístup financování (Scholleová, 2017, str. 75, Synek a kol, 2011, str. 352, Taušl Procházková & Jelínková, 2018, str. 131).

$$Pari\ pravidlo = \frac{Vlastní\ kapitál}{Dlouhodobý\ majetek} \quad (20)$$

4.4 Poměrové pravidlo

Poslední ze čtyř bilančních pravidel, poměrové pravidlo, doporučuje, aby tempo růstu investic nepřesáhlo tempo růstu tržeb. Upozorňuje na to, aby byl kapitál investován pouze do majetku, který přinese zvýšení tržeb. Poměrové pravidlo by mělo být sledováno hlavně z dlouhodobého hlediska z toho důvodu, že v některých odvětvích trvá déle, než se tržby z investic projeví (Scholleová, 2017, str. 76, Synek a kol, 2011, str. 352).

$$Tempo\ růstu\ tržeb/investic = \frac{t-(t-1)}{t-1} \quad (21)$$

Při výpočtu budou mezi tržby zahrnuty tržby za prodej zboží a tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Tempo růstu tržeb a investic bude počítáno podle uvedeného vzorce, kde t je hodnota v daném období, pro které je ukazatel počítán, a $t-1$ je období předcházející.

5 Finanční analýza podniku Quins spol. s r.o.

Tato kapitola se zabývá praktickou částí bakalářské práce. Na základě předcházející teoretické části práce je v této kapitole provedena finanční analýza podniku Quins spol. s r.o. Jedná se o analýzu absolutních, poměrových a rozdílových ukazatelů. Finanční analýza bude provedena za 4 předcházející roky, tedy za rok 2016, 2017, 2018 a 2019. Rok 2020 není do analýzy zahrnut z toho důvodu, že podnik nemá hotovou účetní uzávěrku za tento rok.

V dalších podkapitolách je sestavena horizontální a vertikální analýza výkazů podniku, dále je zkoumán vývoj jednotlivých ukazatelů v podniku a tyto ukazatele jsou porovnány s ukazateli v odvětví. Podnik Quins spol. s r.o. se podle klasifikace CZ NACE řadí do kategorie C – Zpracovatelský průmysl. Jeho primární činností je výroba zařízení pro čištění průmyslových odpadních vod, proto jako ukazatele v odvětví budou uváděny ukazatele za oddíl 28 – Výroba strojů a zařízení j. n. Ukazatele za odvětví pocházejí z materiálů Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO).

5.1 Analýza absolutních ukazatelů podniku

Prvním krokem finanční analýzy je často analýza absolutních ukazatelů, která umožňuje snadněji nahlédnout do výkazů podniku. Analýza absolutních ukazatelů je provedena na základě dat z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Jsou použity obě techniky rozboru dat – horizontální a vertikální analýza. Pomocí těchto technik se podniku naskytne pohled na původní data v nových souvislostech.

5.1.1 Horizontální analýza rozvahy podniku Quins spol. s r.o.

Horizontální analýza rozvahy podniku Quins spol. s r.o. je provedena rozdílově i podílově v meziročním srovnání, jak ukazují následující tabulky pro analýzu aktiv (tabulka číslo 2) a pasiv (tabulka číslo 3).

Analýza aktiv

Tabulka 2: Horizontální analýza aktiv podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rozdílová analýza (v tis. Kč)			Podílová analýza		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
AKTIVA CELKEM	2 897	1 306	- 499	1,17	1,06	0,98
Dlouhodobý majetek	- 566	202	- 232	0,85	1,06	0,93
Dlouhodobý nehmotný majetek	- 59	56	- 76	0,60	1,64	0,47
Dlouhodobý hmotný majetek	- 507	146	- 156	0,86	1,05	0,95
Oběžná aktiva	3 463	1 134	- 302	1,26	1,07	0,98
Zásoby	- 1 068	1 897	- 1 937	0,78	1,51	0,66
Pohledávky	1 043	- 714	- 888	1,17	0,90	0,86
Peněžní prostředky	3 488	- 49	2 523	2,40	0,99	1,42
Časové rozlišení aktiv	0	- 30	35	1	0,43	2,52

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Celková bilanční suma v letech 2017 a 2018 rostla. V roce 2017 vzrostla o 17 %, což v absolutním vyjádření činí 2 897 tis. Kč, a v roce 2018 stoupla o 6 %. V následujícím roce bilanční suma mírně klesla (o 2 %). Toto snížení bylo způsobeno mírným poklesem dlouhodobého majetku i poklesem oběžných aktiv.

Dlouhodobý majetek meziročně rostl pouze v roce 2018. V ostatních sledovaných obdobích dlouhodobý majetek klesal. Za rok 2017 se snížil oproti roku 2016 o 566 tis. Kč. Současně je možné si povšimnout, že i přesto, že se dlouhodobý majetek v roce 2016 snížil až o 15 %, celková bilanční suma aktiv vzrostla o 17 %. Je to z toho důvodu, že oběžná aktiva tvoří větší podíl na bilanční sumě (viz vertikální analýza aktiv), a proto se snížení dlouhodobého majetku celkově na bilanční sumě neprojeví, protože oběžná aktiva v daném roce stoupla o 26 %.

V roce 2018 stoupl dlouhodobý majetek podniku o 6 % z důvodu koupě automobilů a nových výrobních strojů. Vzrůst nehmotného majetku nemá na celkový dlouhodobý majetek takový vliv, jeho podíl na dlouhodobém majetku je minimální oproti hmotnému majetku (viz vertikální analýza aktiv).

K nejvýraznějšímu nárůstu oběžných aktiv došlo meziročně v letech 2016/2017 a to o 26 %, v absolutním vyjádření se jedná o 3 463 tis. Kč. Největší nárůst zaznamenala položka peněžních prostředků, která vzrostla o 3 488 tis Kč (o 140 %).

Analýza pasiv

Tabulka 3: Horizontální analýza pasiv podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rozdílová analýza (v tis. Kč)			Podílová analýza		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
PASIVA CELKEM	2 897	1 306	- 499	1,17	1,06	0,98
Vlastní kapitál	2 093	679	1 411	1,16	1,04	1,09
Základní kapitál	0	0	0	1	1	1
Fondy ze zisku	0	0	0	1	1	1
Výsledek hospodaření minulých let	348	1 330	934	1,03	1,10	1,07
Výsledek hospodaření běžného období	1 745	- 651	477	6,01	0,69	1,33
Cizí zdroje	804	627	- 1 910	1,20	1,13	0,65
Dlouhodobé závazky	- 531	756	- 88	0,48	2,54	0,93
Krátkodobé závazky	1 335	- 129	- 1 822	1,45	0,97	0,56

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Vývoj celkové bilanční sumy pasiv odpovídá celkovému vývoji bilanční sumy aktiv. Stejným způsobem v letech 2017 a 2018 stoupala a v roce 2019 klesala.

Výsledek hospodaření běžného období značně vzrostl v roce 2017 a to o 501 % oproti roku 2016, změnil se z 348 tis. na 2 093 tis. Vlastní kapitál v tomtéž roce vzrostl o 16 %, ne tedy tak výrazně jako položka výsledku hospodaření běžného období, z toho důvodu, že výsledek hospodaření má malý podíl na vlastním kapitálu (viz vertikální analýzy pasiv).

Cizí zdroje v roce 2019 poklesly o 35 % (o 1 910 tis Kč) hlavně z důvodu poklesu položky krátkodobých závazků, které se snížila o 44 %.

5.1.2 Vertikální analýza rozvahy podniku Quins spol. s r.o.

Vertikální analýzy rozvahy podniku Quins spol. s r.o. je provedena procentuálně ve vztahu k bilanční sumě za každé období. Vertikální analýzy je zpracovaná pro pasiva (tabulka číslo 4) a aktiva podniku (tabulka číslo 5).

Analýza pasiv

Tabulka 4: Vertikální analýza pasiv podniku Quins spol. s r.o. (v %)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
PASIVA CELKEM	100	100	100	100
Vlastní kapitál	77,14	76,44	74,95	83,44
Základní kapitál	1,44	1,24	1,16	1,19
Fondy ze zisku	0,96	0,83	0,78	0,79
Výsledek hospodaření minulých let	72,72	64,03	66,32	72,34
Výsledek hospodaření běžného období	2,01	10,35	6,70	9,12
Cizí zdroje	22,86	23,56	25,05	16,56
Dlouhodobé závazky	5,89	2,42	5,79	5,51
Krátkodobé závazky	16,97	21,14	19,26	11,05

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Obecně platí, že z hlediska finanční struktury mají výrobní podniky tendenci ve zvýšené míře využívat vlastní zdroje financování. Podle tohoto obecného pravidla dává podnik Quins přednost financování klonícímu se k vlastnímu kapitálu. Z toho důvodu je procentuální podíl vlastního kapitálu na bilanční sumě vyšší než podíl cizích zdrojů. Podnik je financován v průměru ze 77 % vlastním kapitálem, 21 % připadá na cizí zdroje.

Nejvyšší podíl na cizích zdrojích mají krátkodobé závazky. Z hlediska financování je pro podnik výhodnější financování z krátkodobých cizích zdrojů, protože dlouhodobé cizí zdroje jsou dražší. Na druhou stranu financování z krátkodobých zdrojů je rizikovější. Podnik Quins je ochoten podstupovat vyšší riziko financování svých aktivit. Podíl krátkodobých závazků na cizích zdrojích je každoročně několikanásobně vyšší než podíl dlouhodobých závazků. V roce 2017 byl tento rozdíl nejvýraznější, krátkodobé závazky tvořily 21 % cizích zdrojů a dlouhodobé závazky tvořily 2 %.

O tom, zda se jedná o optimální strukturu pasiv rozhodne až další analýza. Obecně bývá optimální nastavení kapitálové struktury spjato s růstem ukazatelů rentability. Proto by bylo vhodné se v následující analýze zaměřit na rentabilitu vlastního kapitálu.

Analýza aktiv

Tabulka 5: Vertikální analýza aktiv podniku Quins spol. s r.o. (v %)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
AKTIVA CELKEM	100	100	100	100
Dlouhodobý majetek	22,33	16,33	16,28	15,56
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,85	0,44	0,67	0,32
Dlouhodobý hmotný majetek	21,48	15,89	15,61	15,24
Oběžná aktiva	77,37	83,41	83,62	84,16
Zásoby	27,78	18,52	26,21	17,62
Pohledávky	35,17	35,29	29,83	26,32
Peněžní prostředky	14,42	29,60	27,58	40,23
Časové rozlišení aktiv	0,31	0,26	0,11	0,28

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Vertikální analýz aktiv podniku vypovídá o jeho majetkové struktuře. I přes to, že se jedná o výrobní podnik, je majetková struktura odlišná od obecně preferované struktury výrobního podniku. Zpravidla bývá majetková struktura výrobních podniků přikloněna ke stálým aktivům. U podniku Quins představuje dlouhodobý majetek pouze průměrně 17 % z celkové struktury aktiv. Největší podíl na celkové struktuře aktiv má oběžný majetek, který tvoří přibližně 80 %.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že v letech 2016 až 2019 docházelo ke snižování dlouhodobého majetku ve prospěch růstu podílu oběžných aktiv. Razantní nárůst zaznamenala položka peněžních prostředků, konkrétně peněžní prostředky na účtech, která v roce 2016 činila 14 % z oběžných aktiv a v roce 2019 už činila 40 %.

5.1.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o.

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. je opět provedena rozdílově i podílově, jako tomu bylo u horizontální analýzy rozvahy. Následující tabulky zachycují zvláště vývoj výnosů (tabulka číslo 6) a nákladů (tabulka číslo 7).

Analýza výnosů

Tabulka 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. – výnosy

Položka	Rozdílová analýza (v tis. Kč)			Podílová analýza		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
VÝNOSY CELKEM	7 470	1 673	- 2 108	1,29	1,05	0,94
Tržby z prodeje výrobků a služeb	7 374	1 654	- 2 050	1,29	1,05	0,94
Ostatní provozní výnosy	99	- 3	- 70	2,38	0,98	0,58
Výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	1	-	-	-
Ostatní finanční výnosy	- 3	22	11	0	-	1,50

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Tržby za prodej výrobků a služeb se každoročně do roku 2018 zvyšovaly. Největší nárůst byl zaznamenán v roce 2017, kdy tržby vzrostly o 7 470 tis. Kč (o 29 %). V roce 2019 došlo k mírnému poklesu (o 6 %) oproti roku 2018.

Ostatní provozní výnosy mají kolísavý vývoj. Výrazně vzrostly v roce 2017 o 99 tis. Kč, naopak v roce 2019 značně klesly o 70 tis. Kč. Položka výnosové úroky a podobné výnosy byla za sledovaná období, kromě roku 2019, nulová. Za poslední rok činila položka pouze 1 000 Kč. Ostatní finanční výnosy od roku 2018 stoupají, v roce 2019 vzrostly o 50 % (o 11 tis. Kč).

Vzhledem k tomu, že v některých letech měly položky nulové hodnoty, nedají se podílové ukazatele vypočítat, nulou dělit nelze.

Analýza nákladů

Tabulka 7: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. – náklady

Položka	Rozdílová analýza (v tis. Kč)			Podílová analýza		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
NÁKLADY CELKEM	5 725	2 324	- 2 585	1,23	1,07	0,92
Výkonová spotřeba	2 005	6 229	- 6 173	1,12	1,34	0,75
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	2 990	- 4 724	3 996	- 4,83	- 0,91	- 0,78
Osobní náklady	101	1 193	- 596	1,01	1,14	0,94
Úpravy hodnot v provozní oblasti	- 48	- 57	72	0,92	0,90	1,14
Ostatní provozní náklady	87	- 23	- 62	1,22	0,95	0,86
Nákladové úroky a podobné náklady	- 21	- 5	40	0,51	0,77	3,35
Ostatní finanční náklady	175	- 131	31	3,97	0,44	1,30
Daň z příjmů	436	- 158	107	5,40	0,70	1,28

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Celkové náklady dosahovaly v letech 2016/2017 nárůstu o 23 % (o 5 725 tis. Kč), na přelomu dalšího roku opět rostly o 7 % a v roce 2018/2019 již vykazovaly pokles o 8 %.

Výkonová spotřeba výrazně vzrostla o 34 % v roce 2018, v roce 2019 klesla o 25 %. Výraznějších změn dosáhla položka ostatních finančních nákladů v roce 2017. Oproti roku 2016 se zvýšila o 297 %, tedy o 175 tis. Kč. Podobný vývoj jako u ostatních finančních nákladů byl sledován i u daně z příjmu. V prvním sledovaném období byl zaznamenán nejvyšší nárůst. Položka stoupla o 436 tis. Kč, což je 440 %.

5.1.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o.

Vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. je provedena procentuálně ve vztahu k výnosům (tabulka číslo 8) a nákladům (tabulka číslo 9) za každé období zvlášť.

Analýza výnosů

Tabulka 8: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. – výnosy (v %)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
VÝNOSY CELKEM	100	100	100	100
Tržby z prodeje výrobků a služeb	99,71	98,48	98,45	99,60
Ostatní provozní výnosy	0,28	0,51	0,48	0,30
Ostatní finanční výnosy	0,01	0	0,06	0,10

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Nejvýraznější podíl na celkových výnosech podniku Quins spol. s r.o. mají tržby z prodeje výrobků a služeb. Tento výsledek vertikální analýzy není nijak překvapující, vzhledem k tomu, že se podnik zabývá výrobou zařízení pro čištění průmyslových odpadních vod, jeho nejvyšší výnosy tedy budou z prodeje výrobků.

Výnosové úroky a podobné výnosy nejsou v tabulce uváděny, protože nedosahovaly téměř žádného podílu na celkových výnosech. Vliv ostatních finančních výnosů na celkové výnosy je také téměř zanedbatelný.

Analýza nákladů

Níže uvedená tabulka uvádí, že celkové náklady podniku jsou z největší části tvořeny provozními náklady. Nejvýraznější podíl na celkových nákladech zaujímá výkonová spotřeba, která tvoří v průběhu sledovaných let 58–73 %. Největší podíl na celkových nákladech byl zaznamenán za rok 2018. Další významnou položkou podílející se na celkových nákladech jsou osobní náklady. Ty tvoří průměrně 30 % celkových nákladů.

Tabulka 9: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. – náklady (v %)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
NÁKLADY CELKEM	100	100	100	100
Výkonová spotřeba	63,81	58,50	73,09	59,18
Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	- 2,03	7,98	- 6,73	5,68
Osobní náklady	33,46	27,61	29,26	29,78
Úpravy hodnot v provozní oblasti	2,42	1,82	1,53	1,89
Ostatní provozní náklady	1,54	1,54	1,36	1,27
Nákladové úroky a podobné náklady	0,17	0,07	0,05	0,19
Ostatní finanční náklady	0,23	0,75	0,31	0,44
Daň z příjmů	0,39	1,72	1,13	1,57

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

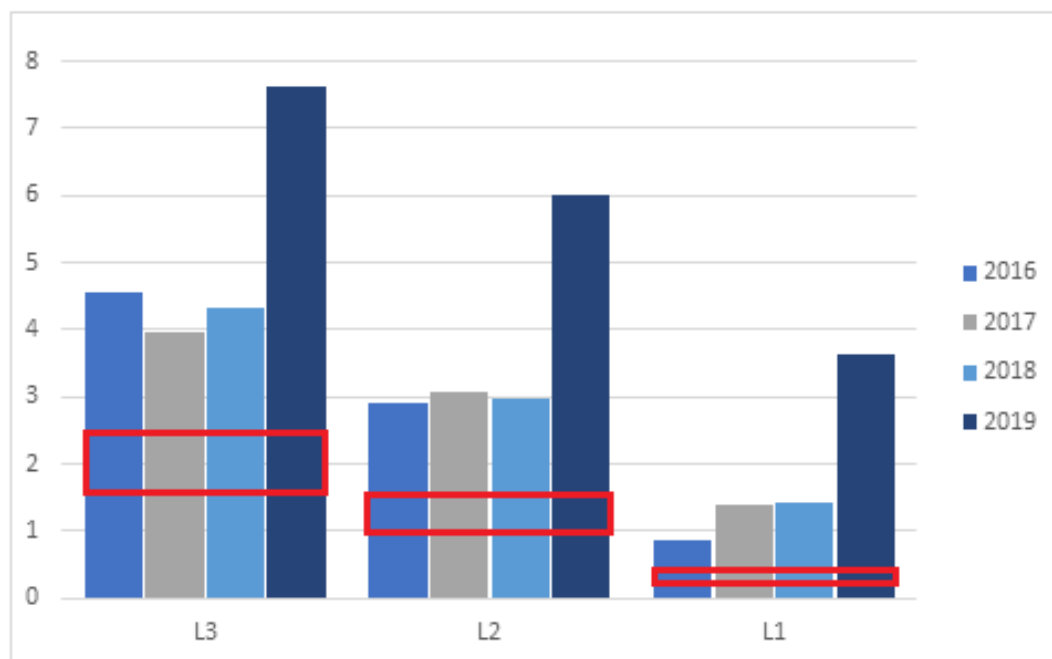
5.2 Analýza poměrových ukazatelů podniku

Následující podkapitoly jsou věnovány poměrovým ukazatelům podniku, které rozšiřují vypovídací schopnost dat obsažených v účetních výkazech. Zlepšují představu o finanční situaci podniku a umožňují nahlížení na situaci v nových souvislostech.

5.2.1 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity v podniku Quins spol. s r.o. jsou znázorněny na níže uvedeném grafu a vypočítány v následujících tabulkách. Jedná se o ukazatele běžné likvidity, označované jako L3 (likvidita 3. stupně), dále ukazatele pohotové likvidity, označované jako L2 (likvidita 2. stupně), a nakonec ukazatele okamžité likvidity, označované jako L1 (likvidita 1. stupně). Na základě těchto ukazatelů se posuzuje schopnost podniku dostát svým závazkům. Všechny tyto ukazatele mají své doporučené hodnoty, které by měly být dodržovány. Zároveň jsou ukazatele porovnány s ukazateli za odvětví, kam podnik patří.

Obrázek 2: Vývoj ukazatelů likvidity podniku Quins spol. s r.o. v porovnání s doporučenými hodnotami

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Na výše uvedeném grafu je patrné, že ve všech stupních likvidity jsou ukazatele v podniku vysoko nad doporučenými hodnotami ve všech sledovaných obdobích. Příliš vysoká úroveň hodnot likvidity může negativně ovlivnit výši rentability. Doporučené hodnoty jsou v grafu znázorněny červenými rámečky u každého stupně likvidity. Na první pohled je také viditelné, že v posledním sledovaném roce, tedy v roce 2019, jsou hodnoty nadprůměrně vysoké oproti předcházejícím sledovaným obdobím. Vysoký stupeň likvidity v podniku ukazuje na konzervativní způsob financování.

Tabulka 10: Běžná likvidita v podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rok				Doporučená hodnota
	2016	2017	2018	2019	
Běžná likvidita v podniku	4,56	3,95	4,34	7,61	1,5–2,5
Běžná likvidita za odvětví	1,65	1,67	1,46	1,47	

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Běžná likvidita v podniku se pohybuje vysoko nad doporučovanými hodnotami. Vyšší hodnoty ukazatelů pro podnik znamenají pravděpodobnější zachování platební schopnosti. V roce 2019 je rozdíl od doporučených hodnot největší z důvodu poklesu

krátkodobých závazků. Hodnota běžné likvidity v roce 2019 byla 7,61, což je téměř dvojnásobek hodnot minulých let.

S hodnotami za odvětví je to podobné jako u doporučených hodnot. Ukazatele běžné likvidity v podniku jsou mnohem vyšší než ukazatele za odvětví.

Hodnoty ukazatele běžné likvidity v odvětví jsou první dvě sledovaná období v rozmezí doporučených hodnot, ale v roce 2018 a 2019 klesly pod 1,5 (pod dolní hranici doporučené hodnoty).

Tabulka 11: Pohotová likvidita v podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rok				Doporučená hodnota
	2016	2017	2018	2019	
Pohotová likvidita v podniku	2,92	3,07	2,98	6,02	1–1,5
Pohotová likvidita za odvětví	1,09	1,06	0,87	0,86	

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Pohotová likvidita podniku je také vyšší než doporučená hodnota a hodnota ukazatele za odvětví. Její vysoká hodnota svědčí o vázanosti mnoha aktiv ve formě pohotových prostředků. V letech 2016–2018 se hodnota tohoto ukazatele pohybovala okolo 3,07. Opět v roce 2019 je hodnota ukazatele dvojnásobně větší než v předchozích letech.

Ukazatele za odvětví u pohotové likvidity mají stejný vývoj v porovnání s vývojem běžné likvidity za odvětví. V posledních dvou sledovaných obdobích nesplňují výši doporučených hodnot.

Tabulka 12: Okamžitá likvidita v podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rok				Doporučená hodnota
	2016	2017	2018	2019	
Okamžitá likvidita v podniku	0,85	1,40	1,43	3,64	0,2–0,5
Okamžitá likvidita za odvětví	0,28	0,29	0,24	0,23	

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Nejpřísnějším ukazatelem likvidity je okamžitá likvidita, která hodnotí schopnost podniku uhradit krátkodobé závazky v daný okamžik. Okamžitá likvidita v podniku Quins je poměrně vysoká, stejně jako ostatní ukazatele likvidity. Nedosahuje doporučených hodnot a ani se neblíží hodnotám ukazatelů za odvětví. Za rostoucí hodnoty pohotové likvidity zodpovídá položka stále se zvyšujících peněžních

prostředků. Z rozvahy podniku je možné vyčíst, že oproti roku 2016 se peněžní prostředky do roku 2019 zvýšily o téměř 6 mil. Kč.

5.2.2 Ukazatele zadluženosti

V této podkapitole budou podrobně rozebrány ukazatele zadluženosti podniku Quins ve vztahu k oborovým ukazatelům, kam řadíme posuzovaný podnik. Ukazatele zadluženosti posuzují míru zadlužení podniku a hodnotí finanční strukturu podniku z dlouhodobého hlediska.

Tabulka 13: Celková zadluženost v podniku Quins spol. s r.o. (v %)

Položka	Rok				Doporučená hodnota
	2016	2017	2018	2019	
Celková zadluženost v podniku	22,86	23,56	25,05	16,56	30–60 %
Celková zadluženost za odvětví	41,41	41,58	48,01	47,57	

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Z tabulky celkové zadluženosti je patrné, že celková zadluženost v podniku je nižší než celková zadluženost v odvětví. Nižší úroveň celkové zadluženosti podniku je příznivá pro věřitele. Ve sledovaných obdobích do roku 2018 celková zadluženost podniku meziročně stoupala přibližně o 2 %. V roce 2019 značně klesla. Hodnota spadla z 25,05 % na 16,56 % (o 8,49 %) z důvodu snížení krátkodobých závazků.

Tabulka 14: Kvóta vlastního kapitálu v podniku Quins spol. s r.o. (v %)

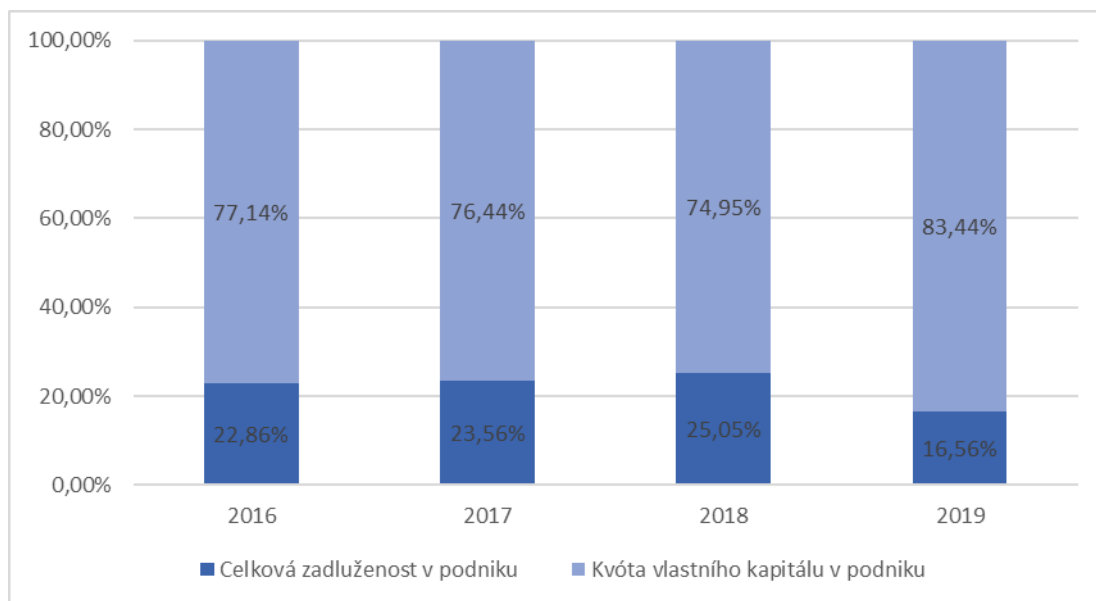
Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Kvóta vlastního kapitálu v podniku	77,14	76,44	74,95	83,44
Kvóta vlastního kapitálu za odvětví	57,78	57,62	50,91	50,96

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Kvóta vlastního kapitálu pouze doplňuje ukazatele celkové zadluženosti. Její vývoj za sledovaná období kopíruje opačný vývoj celkové zadluženosti v podniku.

Při porovnání s oborovými ukazateli jsou hodnoty kvóty vlastního kapitálu v podniku značně vyšší. Největší rozdíl mezi hodnotami v podniku a v odvětví byl zaznamenán v roce 2019, kdy rozdíl činí 32,48 %.

Obrázek 3: Vyhodnocení finanční struktury pomocí celkové zadluženosti a kvóty vlastního kapitálu podniku Quins spol. s r.o.

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Jak je vidět na výše uvedeném grafu, finanční struktura podniku Quins spol. s r.o. se ve sledovaných obdobích nemění. Značně převažují vlastní zdroje nad zdroji cizími. Tento poznatek byl již pozorován při vertikální analýze pasív.

Při porovnání ukazatelů s oborovými ukazateli je vidět, že obor využívá daleko vyrovnanější strukturu financování, která je příkloněná lehce na stranu vlastního kapitálu. V roce 2018 byla finanční struktura oboru nejvyrovnanější, celková zadluženost se pohybovala okolo 48 % a kvóta vlastního kapitálu okolo 51 %.

Tabulka 15: Koeficient zadluženosti v podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Koeficient zadluženosti v podniku	0,30	0,31	0,33	0,20
Koeficient zadluženosti za odvětví	0,72	0,72	0,94	0,93

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Koeficient zadluženosti v podniku je ve všech sledovaných obdobích vůči odvětví nižší. Hodnoty udávají, že je vlastní kapitál v podniku přibližně třikrát vyšší než cizí zdroje. V posledním sledovaném roce je vlastní kapitál dokonce pětikrát vyšší.

Tabulka 16: Úrokové krytí v podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Úrokové krytí v podniku	11,40	120,45	108	43,16
Úrokové krytí za odvětví	x	x	x	x

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Ukazatel úrokového krytí v podniku je větší než jedna, což dokazuje, že podnik je schopen vytvořit dostatečný EBIT na pokrytí úrokových nákladů. Ve všech sledovaných obdobích je hodnota dokonce větší než doporučená hodnota. V roce 2016 byl ukazatel nejnižší, nákladové úroky byly ziskem kryty jedenáctkrát. Nejvyšší hodnota ukazatele byla zaznamenána hned v následujícím roce. Za rok 2017 byly úroky kryty sto dvacetkrát.

Ministerstvo průmyslu a obchodu nezveřejňuje položku nákladové úroky, proto odvětvové ukazatele nelze dopočítat.

5.2.3 Ukazatele rentability

Jednou z nejdůležitějších charakteristik, kterou se bude zabývat následující podkapitola, je rentabilita vloženého kapitálu. Jedná se o schopnost podniku dosahovat zisku.

Tabulka 17: Rentabilita dlouhodobého kapitálu v podniku Quins spol. s r.o. (v %)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
ROCE v podniku	3,41	16,61	10,56	13,15
ROCE za odvětví	10,25	9,62	7,85	8,70

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Pro komplexní hodnocení efektivnosti podniku je ideální ukazatel rentability dlouhodobého kapitálu. Jak znázorňuje tabulka číslo 17, vývoj rentability dlouhodobého kapitálu je od roku 2017 velmi příznivý. Podnik dosahuje vyšších hodnot ukazatelů oproti ukazatelům za odvětví. Pouze v roce 2016 je ukazatel mnohem nižší než v odvětví, v tomto roce činí rentabilita dlouhodobého kapitálu pouze 3,41 %. Hned v následujícím roce je tento ukazatel nejvyšší za všechna sledovaná období, dosahuje úrovně 16,61 %.

U ukazatelů likvidity bylo zmíněno, že příliš vysoké hodnoty likvidity mohou negativně ovlivnit výši rentability. To se v tomto případě nepotvrdilo.

Tabulka 18: Rentabilita aktiv v podniku Quins spol. s r.o. (v %)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
ROA v podniku	2,83	13,10	8,53	11,70
ROA za odvětví	6,71	6,26	4,62	5,22

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Rentabilita aktiv a rentabilita vlastního kapitálu, jak uvádějí tabulky číslo 18 a 19, se vyvíjejí téměř stejně. Za sledovaná období dosahují velmi podobných číselných hodnot. V porovnání s odvětvím lze konstatovat, že podnik Quins spol. s r.o. je na tom lépe. Téměř ve všech hodnocených letech je odvětvový ukazatel nižší. Vyšší ukazatel v odvětví byl pouze v roce 2016.

Tabulka 19: Rentabilita vlastního kapitálu v podniku Quins spol. s r.o. (v %)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
ROE v podniku	2,60	13,54	8,93	10,93
ROE za odvětví	6,97	7,08	4,95	6,80

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Důležitým ukazatelem pro vlastníky podniku je rentabilita vlastního kapitálu. Vyšší hodnoty tohoto ukazatele, jehož vývoj je zachycen v tabulce číslo 19, v letech 2017 a 2019, jsou způsobeny vyšším výsledkem hospodaření. V roce 2017 byl výsledek hospodaření po zdanění 2 093 tis. Kč a v roce 2019 činil 1 919 tis. Kč. Oproti tomu v roce 2016 byl výsledek hospodaření pouze 348 tis. Kč. Z toho důvodu je v tomto roce ukazatel rentability vlastního kapitálu nižší než ukazatel za odvětví.

Tabulka 20: Rentabilita tržeb v podniku Quins spol. s r.o. (v %)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
ROS v podniku	1,36	6,35	4,17	5,89
ROS za odvětví	4,31	3,97	2,17	3,14

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Positivně lze v posledním sledovaném roce hodnotit rentabilitu tržeb, která i přes mírný pokles tržeb v roce 2019 stoupla. Opět, jako u předchozích ukazatelů rentability, je v prvním sledovaném roce hodnota ukazatele v podniku nižší než hodnota ukazatele rentability tržeb za odvětví. V ostatních letech jsou na tom lépe ukazatele rentability tržeb v podniku Quins spol. s r.o.

5.2.4 Ukazatele aktivity

Pomocí ukazatelů aktivity se měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Zejména u ukazatelů aktiv je důležité poměřovat hodnoty ukazatelů v podniku s ukazateli za odvětví. Platí zde, že pro každé odvětví jsou typické jiné hodnoty.

Tabulka 21: Obrat aktiv v podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Obrat aktiv v podniku	1,48	1,63	1,61	1,55
Obrat aktiv za odvětví	0,93	1,03	1,16	1,10

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Pro hodnocení celkového využití aktiv je nejvhodnější použít ukazatel obratu aktiv. Vývoj obratu aktiv v podniku zachycuje tabulka číslo 21. Hodnoty obratu aktiv za odvětví nedosahují takové výše jako ukazatele v podniku. Všechny hodnoty ukazatele v podniku za hodnocená období jsou vyšší než 1, což je minimální doporučená úroveň. Od roku 2016 do roku 2018 ukazatel obratu aktiv rostl, v roce 2019 je patrný mírný pokles. Růst ukazatele byl způsoben značným růstem tržeb. V letech 2016–2018 docházelo také k pozvolnému růstu celkových aktiv, oproti nárůstu tržeb ale nebyl růst aktiv tak výrazný.

Tabulka 22: Obrat zásob v podniku Quins spol. s r.o.

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Obrat zásob v podniku	5,32	8,80	6,14	8,79
Obrat zásob za odvětví	5,20	5,23	5,32	5,01

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Díky ukazateli obratu zásob, jehož vývoj zachycuje tabulka číslo 22, je možné určit, kolikrát by bylo možné z dosažených ročních tržeb uhradit zásoby. Hodnoty ukazatelů obratu zásob v podniku se pohybují nad průměrem odvětví. To dokazuje, že podnik nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by bylo nutné nadbytečně financovat.

Tabulka 23: Doba obratu zásob v podniku Quins spol. s r.o. (ve dnech)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Doba obratu zásob v podniku	67,72	40,91	58,68	40,96
Doba obratu zásob za odvětví	69,21	68,84	67,66	71,90

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Vzhledem k tomu, že ukazatele doby obratu zásob v podniku jsou nižší než ukazatele v odvětví, lze konstatovat, že položka zásob v podniku je intenzivněji využívána. Nejvyšších hodnot, jak ukazuje tabulka číslo 23, dosahovala doba obratu zásob v podniku v roce 2016, kdy se nejvíce přibližovala hodnotě ukazatele za odvětví. Ukazatel doby obratu zásob v podniku byl necelých 68 dní a ukazatel za odvětví byl necelých 70 dní. V dalších letech jsou rozdíly mezi odvětvovými ukazateli a ukazateli v podniku větší. Nepohybují se v řádu jednotek dnů, jako v roce 2016, ale v řádu desítek dnů, kromě roku 2018, kdy byl rozdíl mezi ukazateli přibližně 9 dní.

Tabulka 24: Doba splatnosti pohledávek v podniku Quins spol. s r.o. (ve dnech)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Doba splatnosti pohledávek v podniku	85,73	77,95	66,80	61,19
Doba splatnosti pohledávek za odvětví	98,57	87,71	72,57	73,84

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Pomocí ukazatele doby splatnosti pohledávek lze posoudit schopnost odběratele splácet své závazky v daných termínech. Ve sledovaných letech se ukazatel v podniku nachází mírně pod úrovní hodnot v odvětví.

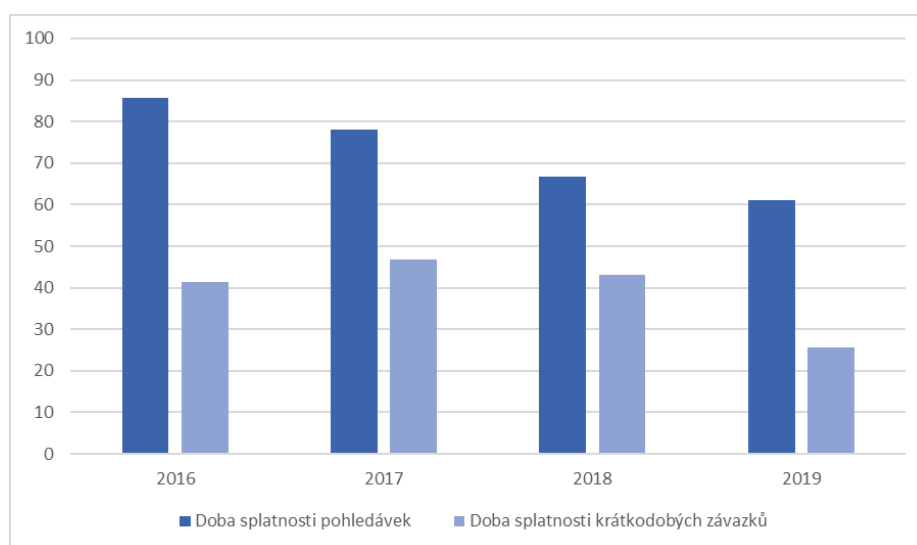
Tabulka 25: Doba splatnosti krátkodobých závazků v podniku Quins spol. s r.o. (ve dnech)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Doba splatnosti krátkodobých závazků v podniku	41,37	46,69	43,12	25,70
Doba splatnosti krátkodobých závazků za odvětví	122,32	113,36	114,63	116,71

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MPO, 2021

Ukazatel doby splatnosti krátkodobých závazků informuje o tom, jaká je platební morálka podniku vůči jeho dodavatelům. Jak je patrné z tabulky číslo 25, hodnota tohoto ukazatele je značně nižší než hodnota ukazatele za odvětví. Rozdíly mezi ukazatelem v podniku a za odvětví se pohybují v průměru okolo 75 dní, přičemž nepodstatnější rozdíl mezi ukazateli byl zaznamenán v posledním sledovaném roce (91 dní). Narozdíl od předcházejících ukazatelů aktivity, doba splatnosti krátkodobých závazků by měla být zvyšována, z toho důvodu, že podnik tak může využít finanční prostředky pro jiné nákupy. Pokud tedy prodloužení doby není spojeno se sankcemi.

Obrázek 4: Doba obratu pohledávek a doba obratu krátkodobých závazků podniku Quins spol. s r.o. (ve dnech)

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Obecně by mělo platit, že doba obratu závazků je delší než doba obratu pohledávek (Růčková, 2015). V tomto případě, jak znázorňuje výše uvedený graf, toto obecné pravidlo neplatí. Doba splatnosti pohledávek ve všech hodnocených obdobích převyšuje dobu splatnosti závazků. Z grafu je na první pohled patrné, že doba splatnosti pohledávek se každoročně snižuje. Stále ale zůstává poměrně vysoko nad dobou splatností závazků.

Podnik Quins je malá rodinná firma, které dodává zařízení pro čištění průmyslových odpadních vod především do velkých podniků, které si často diktují podmínky splatnosti okolo 90 dní. Proto se doba splatnosti pohledávek pohybuje v takové výši. Podnik Quins nakupuje potřebný materiál pro výrobu těchto zařízení od různých odběratelů, protože výsledné zařízení se skládá z mnoha komponentů. Proto podnik Quins nakupuje některý materiál do zásoby, aby pak výroba výsledného zařízení byla rychlejší. Pokud se podnik dostane do situace, že nemá na zaplacení závazků, vezme si krátkodobý úvěr u banky na překlenovací období, než dostane za zakázku zaplacení (J. Kačín, osobní komunikace, 15. 3 2021).

5.3 Analýza rozdílových ukazatelů podniku

Následující podkapitola se již nebude týkat ukazatelů poměrových, ale ukazatelů rozdílových. Analýza rozdílových ukazatelů podrobněji rozebírá základní účetní výkazy. Jedním z nejdůležitějších ukazatelů této skupiny je čistý pracovní kapitál. Jeho vývoj v podniku Quins spol. s r.o. v letech 2016–2019 zachycuje tabulka číslo 26.

Tabulka 26: Čistý pracovní kapitál v podniku Quins spol. s r.o. (v tis. Kč)

Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Oběžná aktiva	13 408	16 871	18 005	17 703
Krátkodobé závazky	2 941	4 276	4 147	2 325
ČPK	10 467	12 595	13 858	15 378

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Čistý pracovní kapitál podniku Quins je ve všech hodnocených letech kladný a každoročně se navyšuje. Pro podnik to znamená, že mu nevzniká žádný nekrytý dluh a je schopný splácet okamžitě splatné závazky. Za sledovaná období vzrostl téměř

o 5 milionů. V roce 2016 byl ukazatel čistého pracovního kapitálu nejnižší z důvodu nižší hodnoty oběžných aktiv zejména nízké hodnoty peněžních prostředků.

6 Dodržování bilančních pravidel v podniku Quins spol. s r.o.

V této kapitole je podrobně zkoumána problematika dodržování bilančních pravidel v podniku Quins spol. s r.o. Každé bilanční pravidlo poskytuje doporučení, která by v podniku měla být dodržována, aby byla zajištěna dlouhodobá finanční rovnováha.

6.1 Zlaté bilanční pravidlo

Tabulka 27: Zlaté bilanční pravidlo podniku Quins spol. s r.o.

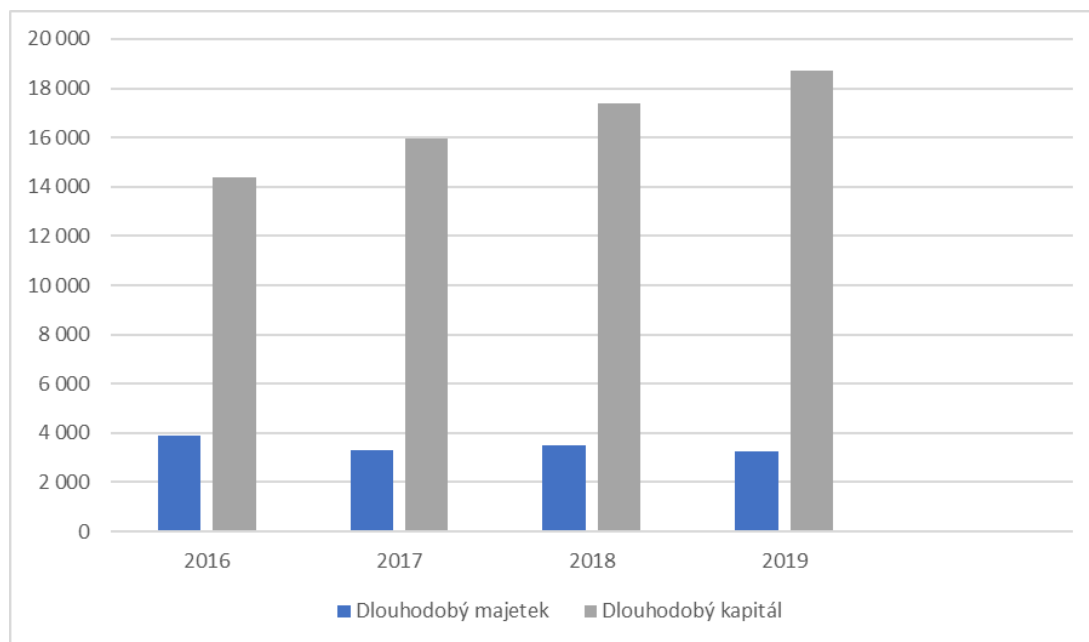
Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Dlouhodobý majetek	3 869	3 303	3 505	3 273
Dlouhodobý kapitál	14 389	15 951	17 386	18 709
Vlastní kapitál	13 368	15 461	16 140	17 551
Dlouhodobé závazky	1 021	490	1 246	1 158
Stupeň kapitalizace	3,72	4,83	4,96	5,72

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

O souladu časové vázanosti aktiv a pasiv informuje zlaté bilanční pravidlo. Doporučená hodnota stupně kapitalizace je 1. Tabulka číslo 27 zachycuje vývoj dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu, ze kterého je ve spodním řádku tabulky vypočten požadovaný ukazatel. Z tabulky je patrné, že ve všech sledovaných obdobích je ukazatel vyšší než doporučovaná hodnota. Každoročně stupeň kapitalizace roste. V prvním sledovaném roce byla jeho hodnota 3,72 a v roce 2019 jeho hodnota vzrostla na 5,72. Z vypočtených ukazatelů vyplývá, že podnik využívá vlastní kapitál i k financování krátkodobého majetku. Vyšší hodnota stupně kapitalizace značí konzervativní způsob financování v podniku Quins. Tento způsob financování volí spíše malé podniky, kam se řadí i podnik Quins, a není tolik rizikový jako agresivní způsob financování.

Na níže uvedeném obrázku číslo 5 je zachycen vývoj dlouhodobého kapitálu a dlouhodobého majetku podniku Quins v letech 2016 až 2019. Z grafu je patrné, že se rozdíly mezi znázorněnými položkami každoročně prohlubují.

Obrázek 5: Zlaté bilanční pravidlo – struktura dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu v podniku Quins spol. s r.o. (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

6.2 Pravidlo vyrovnání rizika

Tabulka 28: Pravidlo vyrovnání rizika podniku Quins spol. s r.o.

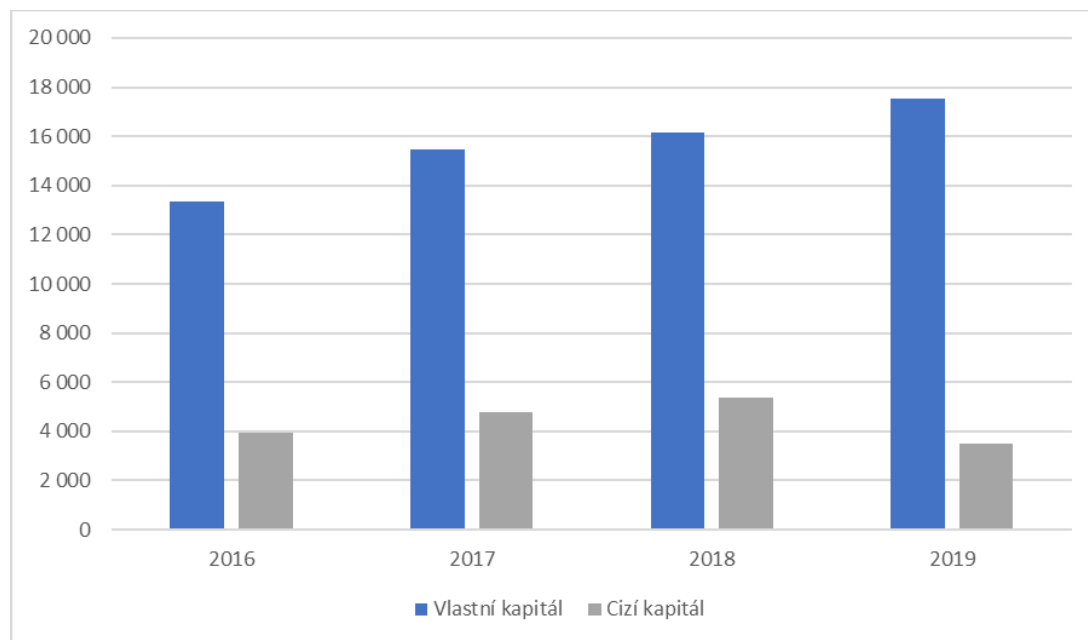
Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Vlastní kapitál	13 368	15 461	16 140	17 551
Cizí kapitál	3 962	4 766	5 393	3 483
VK/CK	3,37	3,24	2,99	5,04

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Pravidlo vyrovnání rizika doporučuje podniku dodržet vyrovnaný poměr vlastních a cizích zdrojů. Jak již bylo uvedeno u vertikální analýzy pasiv, výrobní podniky, jako podnik Quins spol. s r.o., mají tendenci využívat vlastní zdroje financování více než zdroje cizí. I když v ideálním případě by měly vlastní zdroje převyšovat zdroje cizí, v případě poměru cizích a vlastních zdrojů podniku je převýšení využívání vlastních zdrojů poměrně značné. Ukazatele poměru v podniku se pohybují v hodnotách 2,99–5,04. To znamená že vlastní zdroje převyšují např. v roce 2017 cizí zdroje třikrát, v roce 2019 převyšují vlastní zdroje nad cizími pětikrát.

Následující graf zachycuje strukturu pasiv ve sledovaných obdobích. Přehledně znázorňuje převýšení vlastního kapitálu nad cizími zdroji ve všech hodnocených letech.

Obrázek 6: Pravidlo vyrovnání rizika – vývoj vlastního a cizího kapitálu podniku Quins spol. s r.o. (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

6.3 Pari pravidlo

Tabulka 29: Pari pravidlo podniku Quins spol. s r.o.

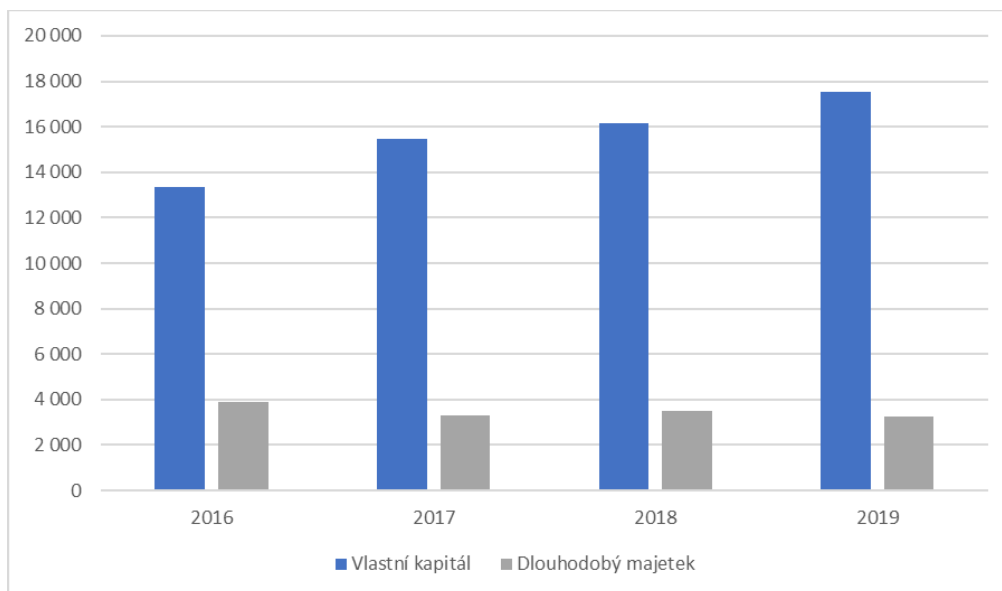
Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Vlastní kapitál	13 368	15 461	16 140	17 551
Dlouhodobý majetek	3 869	3 303	3 505	3 273
VK/DM	3,46	4,68	4,60	5,36

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Doporučením pari pravidla je, aby měl podnik pouze tolik vlastního kapitálu, kolik je ho možno investovat do dlouhodobých aktiv. Při pohledu na tabulku 29 je patrné, že podnik pari pravidlo nedodrží ani v jednom ze sledovaných období. Zatímco vlastní kapitál každoročně roste (za všechna sledovaná období vzrostl o 4 183 tis Kč), dlouhodobý majetek kolísá kolem hodnoty 3,5 milionu Kč. Stejně jako u zlatého bilančního pravidla, kde bylo prokázáno financování části krátkodobých aktiv

z vlastních zdrojů, i u pari pravidla dochází k potvrzení konzervativního způsobu financování podniku.

Obrázek 7: Pari pravidlo – vývoj vlastního kapitálu a dlouhodobého majetku podniku Quins spol. s r.o. (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Na grafu číslo 7 je znázorněn vývoj vlastního kapitálu a dlouhodobého majetku podniku Quins spol. s r.o. Každoročně se rozdíl mezi sledovanými položkami zvyšuje. Podnik se vzdaluje splnění doporučení pari pravidla. Jak už bylo zmíněno při analýze pravidla vyrovnání rizika i při analýze zlatého bilančního pravidla, podnik disponuje velkým množstvím vlastního kapitálu a dochází k jeho ne hospodárnému využívání.

6.4 Poměrové pravidlo

Tabulka 30: Poměrové pravidlo podniku Quins spol. s r.o.

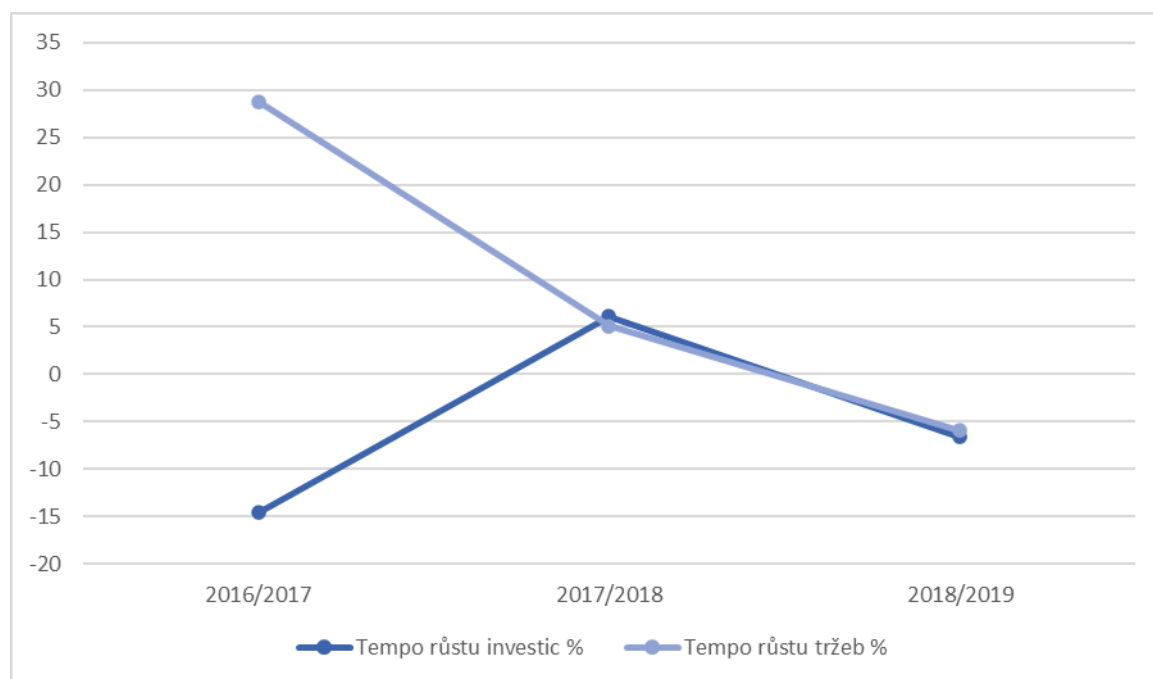
Položka	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Dlouhodobý majetek	3 869	3 303	3 505	3 273
Tržby	25 593	32 967	34 621	32 571
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	
Tempo růstu investic %	- 14,63	6,12	- 6,62	
Tempo růstu tržeb %	28,81	5,08	- 5,92	

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Posledním bilančním pravidlem je poměrové pravidlo, které doporučuje, aby tempo růstu investic nepřesáhlo tempo růstu tržeb. A to z toho důvodu, aby byl kapitál investován pouze do majetku, který přinese zvýšení tržeb. V tabulce číslo 30 je zaznamenán vývoj bilančního poměrového pravidla v podniku Quins spol. s r.o. V prvním sledovaném období, na přelomu roku 2016/2017, i přes zápornou hodnotu tempa růstu investic, která znamená jeho pokles, je tempo růstu tržeb poměrně vysoké. To jen potvrzuje, že by se poměrové pravidlo mělo sledovat dlouhodobě, protože nějaký čas trvá, než se investice projeví v tržbách. Na přelomu následujících let (2017/2018) není poměrové pravidlo dodrženo. Tempo růstu investic je vyšší než tempo růstu tržeb. V období 2018/2019 došlo k poklesu tempa růstu tržeb a tempa růstu investic. Tempo růstu tržeb se poprvé za sledovaná období dostává do záporných hodnot, v předchozích letech jeho hodnota pouze stoupala. I přes pokles obou položek je poměrové pravidlo dodrženo, tempo růstu investic kleslo o větší procentuální hodnotu než tempo růstu tržeb.

Níže uvedený graf zachycuje vývoj tempa růstu tržeb a tempa růstu investic v daných obdobích. Značně patrný je z grafu rozdíl sledovaných hodnot v prvním období, následující vývoj obou hodnot je již téměř vyrovnaný.

Obrázek 8: Poměrové pravidlo – vývoj tempa růstu investic a tempa růstu tržeb v podniku Quins spol. s r.o. (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

7 Zhodnocení ekonomické situace podniku Quins spol. s r.o. a návrh opatření

Kapitola číslo 7 je rozdělena na dvě části. V první části této kapitoly je zhodnocena ekonomická situace podniku na základě výsledků finanční analýzy a dodržování bilančních pravidel. Druhá část je věnována návrhům, které by vedly ke zlepšení ekonomické situace v analyzovaném podniku.

7.1 Zhodnocení ekonomické situace podniku

Na základě horizontální analýzy rozvahy podniku Quins spol. s r.o. je možné konstatovat, že bilanční suma analyzovaného podniku je od roku 2017 poměrně vyrovnaná. Nejpodstatnější rozdíl zaznamenala položka v roce 2016/2017, kdy došlo ke zvýšení o 2 897 tis. Kč. V roce 2018 vzrostla o 1 306 tis. Kč a v roce 2019 klesla bilanční suma o 499 tis. Kč.

Pomocí vertikální analýzy rozvahy byla naznačena majetková a kapitálová struktura podniku Quins spol. s r.o. Kapitálová struktura se skládá v průměru ze 78 % vlastního kapitálu a z 22 % cizích zdrojů. Převaha vlastních zdrojů nad cizími odpovídá struktuře výrobního podniku. Majetková struktura podniku je tvořena průměrně ze 17 % dlouhodobým majetkem a z 82 % oběžným majetkem. Zbylé procento tvoří časové rozlišení aktiv.

Při analýze výnosů podniku bylo zjištěno, že nejvýznamnější položkou podílející se na výnosech podniku jsou tržby z prodeje výrobků a služeb. Tržby tvořily ve všech sledovaných obdobích průměrně 99 %. Zbylé procento připadá na ostatní provozní a finanční výnosy. Celkové náklady podniku jsou z největší části tvořeny provozními náklady, kdy nejvyšší podíl na nákladech má výkonová spotřeba (58–73 %).

Ukazatele ve všech stupních likvidity se za sledovaná období nepohybovaly v rámci doporučených hodnot. Hodnoty ukazatelů v podniku převyšují doporučené hodnoty ve všech hodnocených letech. Vysoký stupeň likvidity v podniku ukazuje na konzervativní způsob financování. Běžná likvidita v podniku se pohybuje za roky 2016–2018 v rozmezí 3,98–4,56. V roce 2019 byla hodnota běžné likvidity téměř dvojnásobná (7,61). Vyšší hodnoty tohoto ukazatele znamenají pravděpodobnější zachování platební schopnosti. Vysoké hodnoty oproti hodnotám doporučeným byly

také zaznamenány u pohotové likvidity. V tomto případě svědčí vysoká hodnota ukazatele v podniku o vázanosti mnoha aktiv ve formě pohotových prostředků. Skupinu ukazatelů likvidity uzavírá ukazatel okamžité likvidity, která je v podniku v rozmezí hodnot 0,85–3,64, také vysoko nad hodnotami doporučenými (0,2–0,5).

Celková zadluženost v podniku Quins se pohybuje v nižších hodnotách (16,56–25,05 %) než jsou hodnoty doporučené (30–60 %) nebo hodnoty v odvětví (41,41–48,01 %). Nižší hodnota celkové zadluženosti podniku je příznivá pro věřitele. Kvóta vlastního kapitálu je pouze doplněním ukazatelů celkové zadluženosti. Z hodnot je patrné, že podnik využívá převážně financování z vlastních zdrojů, jak už bylo prokázáno ve vertikální analýze. Koeficient zadluženosti, který udává poměr cizího a vlastního kapitálu, je nižší než hodnoty v odvětví. Podnik ve sledovaných letech dosahoval hodnot v rozpětí 0,20–0,33. Hodnoty koeficientu zadluženosti v odvětví jsou mezi 0,72 a 0,94. Z hlediska úrokového krytí je na tom podnik velmi dobře. Doporučovaná hodnota tohoto ukazatele je vyšší než 5, což podnik v hodnocených letech splňuje. Rozdíly hodnot v letech 2016–2019 jsou poměrně vysoké. V roce 2017 stoupla hodnota z 11,40 na 120,45. Hodnoty úrokového krytí s odvětvím srovnat nelze z toho důvodu, že ministerstvo průmyslu a obchodu tyto údaje nezveřejňuje.

Ukazatele rentability se téměř ve všech sledovaných obdobích, kromě roku 2016, pohybují na vyšší úrovni než ukazatele za odvětví. Rentabilita dlouhodobého kapitálu v roce 2017 značně vzrostla. V roce 2016 činila rentabilita dlouhodobého kapitálu pouze 3,41 % (v odvětví 10,25 %), následující rok vystoupala na 16,61 % (v odvětví 9,62 %). V následujících sledovaných letech rentabilita mírně klesla a pak opět lehce stoupla, ale stále se pohybovala nad úrovní ukazatelů za odvětví. Ostatní ukazatele rentability (rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita tržeb) kopírovaly vývoj rentability dlouhodobého kapitálu. Došlo u nich k největšímu nárůstu v roce 2017, v roce 2018 k mírnému poklesu a v roce 2019 hodnoty vzrostly.

Obrat aktiv v podniku Quins byl každoročně vyšší než doporučená hodnota jedna, lze tedy konstatovat, že podnik svůj majetek využívá efektivně. Hodnoty obratu zásob v podniku se pohybovaly za sledovaná období na vyšší úrovni než ukazatele za odvětví. To nasvědčuje tomu, že podnik nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by bylo nutné nadbytečně financovat. Narozdíl od ukazatele obratu zásob v podniku byl ukazatel doby obratu zásob nižší než ukazatele v odvětví, což poukazuje na intenzivní využívání položky zásob v podniku. Doba obratu splatnosti pohledávek v podniku byla

každoročně snižována. Ve sledovaných letech se pohybovala pod úrovní hodnot za odvětví. Z toho vyplývá, že zákazníci podniku Quins se nenacházejí ve finančních problémech a splácejí své závazky včas v dohodnutých termínech. Ukazatel doby splatnosti krátkodobých závazků v podniku je ve všech hodnocených obdobích nižší než ukazatele za odvětví. I přes to, že doba splatnosti pohledávek každým rokem klesla, stále je mnohem vyšší než doba splatnosti krátkodobých závazků. To znamená, že podnik Quins spol. s r.o. zaplatil své závazky podstatně dříve, než dostal zaplacen za své pohledávky.

Čistý pracovní kapitál v podniku je za období 2016–2019 kladný a každoročně se navyšuje. Podniku tak nevzniká žádný nekrytý dluh a je schopný splácet své okamžité splatné závazky.

Na základě zlatého bilančního pravidla bylo potvrzeno, že podnik využívá konzervativní způsob financování. Podnik využívá k financování krátkodobého majetku i vlastní zdroje. Doporučení pravidla vyrovnání rizika, které požaduje, aby byl poměr vlastního a cizího kapitálu vyrovnaný, v podniku Quins splněno není. Podnik má vlastní kapitál několikanásobně vyšší než cizí zdroje. Pari pravidlo v podniku Quins také není dodrženo. Podnik má více vlastního kapitálu než dlouhodobého majetku. Opět je zde potvrzen konzervativní způsob financování podniku. Poměrové pravidlo je na přelomu let 2017/2018 porušeno. Tempo růstu tržeb je přibližně o 1 % nižší než tempo růstu investic. V ostatních letech je pravidlo dodrženo.

7.2 Návrh opatření

Dle zhodnocení vybraných ukazatelů finanční analýzy a bilančních pravidel lze konstatovat, že podnik Quins spol. s r.o. si vede velmi dobře. Za sledovaná období 2016–2019 podnik dosahoval pouze zisku, ztráta nenastala v žádném hodnoceném roce. Od roku 2017 je výsledek hospodaření na velmi dobré úrovni, pohybuje se okolo 1,5–2 mil. Kč (za rok 2016 to bylo pouze 348 tis. Kč).

Na základě vysokých hodnot likvidity ve všech stupních a poté z bilančních pravidel vyšlo najevo, že podnik využívá konzervativní způsob financování. Tento způsob financování je pro podnik méně rizikový, ale je dražší. Podnik si udržuje velké množství vlastního kapitálu, ze kterého financuje i oběžná aktiva. Dochází k překapitalizování,

což je pro podnik nevýhodné a neefektivní. Část vlastního kapitálu by mohla být využívána jiným způsobem a přinášet tak podniku zisk navíc.

Podnik může zvážit investici do nového laboratorního vybavení, které by přispělo k vývoji nového způsobu chemického čištění průmyslových odpadních vod. Dnes používané chemické postupy vychází z toho, že pro čištění jsou jako koagulanty používány roztoky solí hlinitých, železnatých a železitých. Vývoj nového inovativního řešení v procesu čištění průmyslových odpadních vod kombinuje elektrokoagulaci a pokročilé oxidační procesy. Tento způsob čištění tak nabízí univerzální řešení využitelné v širším spektru aplikací. Při využití této nové technologie by došlo ke snížení spotřeby chemikálií a tím by došlo ke snížení provozních nákladů. Případná realizace zcela inovativního řešení likvidace průmyslových odpadních vod, umožní společnosti posílit její postavení jak na domácím, tak i zahraničním trhu. Současně realizace velkou měrou přispěje k naplnění strategického cíle pro rozšíření služeb podniku Quins spol. s r.o. o další segmenty průmyslu. Podnik Quins by byl jediným výrobcem dané technologie na českém trhu a předpokládal by zvýšení celkového obrátu minimálně o 5 % ročně. Vývoj nového způsobu chemického čištění průmyslových odpadních vod je dlouhý a finančně velmi náročný proces, proto podnik Quins již v minulosti žádal o dotaci na tento projekt. Pouze z vlastních zdrojů by tento projekt být financován nemohl. Podnik by tedy mohl část volných finančních prostředků financovat do lepšího vybavení laboratoří, aby se o krok přiblížil realizaci zmiňovaného vývoje (J. Kačín, osobní komunikace, 16. 4 2021, Quins spol. s r.o., 2020).

Za sledovaná období docházelo v podniku ke snižování doby splatnosti pohledávek. V budoucnu by nemělo docházet k jejímu prodloužení, které by se projevilo zvýšením nákladů. Podnik by se mohl zaměřit na zvýšení doby splatnosti krátkodobých závazků, pokud není růst doby splatnosti spojen se sankcemi. Vytvořil by se zde prostor pro jiné nákupy podniku. Zvýšení doby splatnosti krátkodobých závazků by přispělo k rovnováze mezi dobou splatnosti pohledávek a dobou splatnosti krátkodobých závazků a tím k lepší finanční stabilitě podniku. Za období 2016–2018 se rozdíl mezi dobami splatnosti pohledávek a krátkodobých závazků snižovaly. V posledním roce se ale rozdíl mezi zmiňovanými položkami značně prohloubil.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo posoudit výkonnost podniku Quins spol. s r.o. pomocí finanční analýzy a zhodnotit dodržování bilančních pravidel. Analýza finančního zdraví podniku Quins spol. s r.o. byla provedena pomocí vybraných metod finanční analýzy v letech 2016–2019.

Jako podklad pro výpočty v praktické části práce byly použity účetní výkazy podniku. Konkrétně se jednalo o rozvahu a výkaz zisku a ztráty za roky 2016, 2017, 2018 a 2019. Účetní výkazy pro bakalářskou práci poskytl jednatel společnosti Jan Kačín. Data, která byla získána poměrovou analýzou, byla srovnána s ukazateli v odvětví, do kterého analyzovaný podnik patří. Pro přehlednost získaných dat byly vytvořeny tabulky a grafy.

Podnik Quins spol. s r.o. si ve sledovaných letech vedl velmi dobře. V každém období dosahoval podnik zisku. Majetková struktura podniku je tvořena ze 3/4 oběžnými aktivy a kapitálovou strukturu tvoří ze 3/4 vlastní kapitál. Nejvýraznější položkou výnosů podniku jsou tržby z prodeje výrobků a služeb. Největší podíl na nákladech podniku má výkonová spotřeba. Vysoké hodnoty likvidity v podniku značí konzervativní způsob financování. Celková zadluženost v podniku Quins spol. s r.o. je nízká, což je příznivé pro věřitele. Rentabilita v podniku v hodnocených obdobích byla kromě roku 2016 vyšší než rentabilita v odvětví. Po zhodnocení ukazatelů aktivity lze konstatovat, že podnik využívá svůj majetek efektivně, nemá zbytečné nelikvidní zásoby, intenzivně využívá položku zásob, zákazníci podniku nemají finanční problémy a splácejí své závazky v dohodnutých termínech, podnik platí své závazky podstatně dříve, než dostane zaplacen za pohledávky. Kladný čistý pracovní kapitál v podniku značí, že je podnik schopen splácet své krátkodobé závazky a nevzniká mu nekrytý dluh. Bilanční pravidla v podniku potvrdila konzervativní způsob financování.

Seznam použitých zdrojů

- Holečková, J. (2008). *Finanční analýza firmy*. Praha, Česko: ASPI.
- Kalouda, F. (2017). *Finanční analýza a řízení podniku*. (3. rozšířené vyd.). Plzeň, Česko: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Kislingerová, E., & Hnilica, J. (2008). *Finanční analýza krok za krokem*. (2. vyd.). Praha, Česko: C. H. Beck.
- Knápková, A., Pavelková, D., Remeš, D. & Šteker, K. (2017). *Finanční analýza. Komplexní průvodce s příklady*. (3. vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.
- Kubičková, D., & Jindřichovská, I. (2015) *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha, Česko: C. H. Beck.
- Ministerstvo financí ČR (2021). Výpis z Registru ekonomických subjektů ČSÚ v ARES. Dostupné 5. 2. 2021 z https://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ares/darv_res.cgi?ico=14705192&jazyk=cz&xml=1
- Ministerstvo průmyslu a obchodu (2017). *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2016*. Dostupné 1. 3. 2021 z <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2016--228985/>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu (2018). *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2017*. Dostupné 1. 3. 2021 z <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2017--237570/>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu (2019). *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2018*. Dostupné 1. 3. 2021 z <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2018--248883/>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu (2020). *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2019*. Dostupné 1. 3. 2021 z <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2019--255382/>
- Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2015). *Veřejný rejstřík a Sbírka listin*. Dostupné 1. 12. 2020 z <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=146936&typ=PLATNY>
- Nývtová, R., & Marinič, P. (2010). *Finanční řízení podniku. Moderní metody a trendy*. Praha, Česko: Grada Publishing.
- Quins spol. s r.o. (2020). *Quins*. Dostupné 1. 12. 2020 z <https://www.quins.cz/o-nas>
- Quins spol. s r.o. (2020). *Quins*. Dostupné 1. 12. 2020 z <https://www.quins.cz/reseni-na-miru>
- Quins spol. s r.o. (2020). *Quins*. Dostupné 1. 12. 2020 z <https://www.quins.cz/sluzby>
- Quins spol. s r.o. (2020). *Podnikatelský záměr společnosti QUINS spol. s r.o.: Výroba prototypu elektrokoagulační jednotky a modulu pro pokročilé oxidační procesy*

využitelných pro efektivní čištění průmyslových odpadních vod. Interní dokument podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Quins spol. s r.o. (2017). *Rozvaha v plném rozsahu 2016.* Interní dokumenty podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Quins spol. s r.o. (2018). *Rozvaha v plném rozsahu 2017.* Interní dokumenty podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Quins spol. s r.o. (2019). *Rozvaha v plném rozsahu 2018.* Interní dokumenty podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Quins spol. s r.o. (2020). *Rozvaha v plném rozsahu 2019.* Interní dokumenty podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Quins spol. s r.o. (2017). *Výkaz zisku a ztráty 2016.* Interní dokumenty podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Quins spol. s r.o. (2018). *Výkaz zisku a ztráty 2017.* Interní dokumenty podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Quins spol. s r.o. (2019). *Výkaz zisku a ztráty 2018.* Interní dokumenty podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Quins spol. s r.o. (2020). *Výkaz zisku a ztráty 2019.* Interní dokumenty podniku Quins spol. s r.o. se sídlem v Dobřanech.

Růčková, P. (2015). *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.* (5. aktualizované vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.

Sedláček, J. (2011). *Finanční analýza podniku.* (2. aktualizované vyd.). Brno, Česko: Computer Press.

Scholleová, H. (2017) *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy.* (3. aktualizované vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.

Synek, M. a kolektiv. (2011). *Manažerská ekonomika.* (5. aktualizované vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.

Taušl Procházková, P., & Jelínková, E. (2018). *Podniková ekonomika – klíčové oblasti.* Praha, Česko: Grada Publishing.

Váchal, J., Vochozka, M. a kolektiv. (2013). *Podnikové řízení.* Praha, Česko: Grada Publishing.

Veber, J., Srpová, J. a kolektiv. (2012). *Podnikání malé a střední firmy.* (3. aktualizované a doplněné vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.

Vochozka, M. (2011) *Metody komplexního hodnocení podniku.* Praha, Česko: Grada Publishing.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Podíl tržeb podniku Quins ze zahraničí	10
Tabulka 2: Horizontální analýza aktiv podniku Quins spol. s r.o.....	32
Tabulka 3: Horizontální analýza pasiv podniku Quins spol. s r.o.	33
Tabulka 4: Vertikální analýza pasiv podniku Quins spol. s r.o. (v %)	34
Tabulka 5: Vertikální analýza aktiv podniku Quins spol. s r.o. (v %).....	35
Tabulka 6: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. – výnosy	36
Tabulka 7: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. – náklady.....	37
Tabulka 8: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. – výnosy (v %)	38
Tabulka 9: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. – náklady (v %)	39
Tabulka 10: Běžná likvidita v podniku Quins spol. s r.o.....	40
Tabulka 11: Pohotová likvidita v podniku Quins spol. s r.o.....	41
Tabulka 12: Okamžitá likvidita v podniku Quins spol. s r.o.	41
Tabulka 13: Celková zadluženost v podniku Quins spol. s r.o. (v %).....	42
Tabulka 14: Kvóta vlastního kapitálu v podniku Quins spol. s r.o. (v %).....	42
Tabulka 15: Koeficient zadluženosti v podniku Quins spol. s r.o.	43
Tabulka 16: Úrokové krytí v podniku Quins spol. s r.o.	44
Tabulka 17: Rentabilita dlouhodobého kapitálu v podniku Quins spol. s r.o. (v %).....	44
Tabulka 18: Rentabilita aktiv v podniku Quins spol. s r.o. (v %)	45
Tabulka 19: Rentabilita vlastního kapitálu v podniku Quins spol. s r.o. (v %).....	45
Tabulka 20: Rentabilita tržeb v podniku Quins spol. s r.o. (v %)	46
Tabulka 21: Obrat aktiv v podniku Quins spol. s r.o.....	46

Tabulka 22: Obrat zásob v podniku Quins spol. s r.o.	47
Tabulka 23: Doba obratu zásob v podniku Quins spol. s r.o. (ve dnech)	47
Tabulka 24: Doba splatnosti pohledávek v podniku Quins spol. s r.o. (ve dnech)	47
Tabulka 25: Doba splatnosti krátkodobých závazků v podniku Quins spol. s r.o. (ve dnech)	48
Tabulka 26: Čistý pracovní kapitál v podniku Quins spol. s r.o. (v tis. Kč)	49
Tabulka 27: Zlaté bilanční pravidlo podniku Quins spol. s r.o.	51
Tabulka 28: Pravidlo vyrovnání rizika podniku Quins spol. s r.o.	52
Tabulka 29: Pari pravidlo podniku Quins spol. s r.o.	53
Tabulka 30: Poměrové pravidlo podniku Quins spol. s r.o.	54

Seznam obrázků

Obrázek 1: Organizační struktura podniku Quins spol. s r.o.....	11
Obrázek 2: Vývoj ukazatelů likvidity podniku Quins spol. s r.o. v porovnání s doporučenými hodnotami	40
Obrázek 3: Vyhodnocení finanční struktury pomocí celkové zadluženosti a kvóty vlastního kapitálu podniku Quins spol. s r.o.....	43
Obrázek 4: Doba obratu pohledávek a doba obratu krátkodobých závazků podniku Quins spol. s r.o. (ve dnech)	48
Obrázek 5: Zlaté bilanční pravidlo – struktura dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu v podniku Quins spol. s r.o. (v tis. Kč)	52
Obrázek 6: Pravidlo vyrovnaní rizika – vývoj vlastního a cizího kapitálu podniku Quins spol. s r.o. (v tis. Kč).....	53
Obrázek 7: Pari pravidlo – vývoj vlastního kapitálu a dlouhodobého majetku podniku Quins spol. s r.o. (v tis. Kč)	54
Obrázek 8: Poměrové pravidlo – vývoj tempa růstu investic a tempa růstu tržeb v podniku Quins spol. s r.o. (v %)	55

Seznam použitých zkratk

CK	cizí kapitál
ČPK	čistý pracovní kapitál
DM	dlouhodobý majetek
EAT	čistý zisk po zdanění
EBIT	zisk před zdaněním a úroky
IČ	identifikační číslo
j. n.	jinde neuvedené
L1	okamžitá likvidita
L2	pohotová likvidita
L3	běžná likvidita
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
ROA	rentabilita aktiv
ROCE	rentabilita dlouhodobého kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
spol.	společnost
s r.o.	s ručením omezeným
VK	vlastní kapitál

Seznam příloh

Příloha A: Rozvaha podniku Quins spol. s r.o. v letech 2016–2019 (v tis. Kč)

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. v letech 2016–2019 (v tis. Kč)

Příloha A: Rozvaha podniku Quins spol. s r.o. v letech 2016–2019 (v tis. Kč)

Označení a	AKTIVA b	Rok			
		2016	2017	2018	2019
	AKTIVA CELKEM	17 330	20 227	21 533	21 034
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	3 869	3 303	3 505	3 273
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	147	88	144	68
B. I. 2	Ocenitelná práva	147	88	144	68
B. I. 2.1	Software	147	88	144	68
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	3 722	3 215	3 361	3 205
B. II. 1	Pozemky a stavby	1 797	1 681	1 569	1 460
B. II. 1.1	Pozemky	189	189	189	189
B. II. 1.2	Stavby	1 608	1 492	1 380	1 271
B. II. 2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	1 187	796	1 054	1 007
B. II. 5	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	738	738	738	738
B. II. 5.2	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	738	738	738	738
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	13 408	16 871	18 005	17 703
C. I.	Zásoby	4 814	3 746	5 643	3 706
C. I. 1	Materiál	2 183	3 592	3 242	3 054
C. I. 2	Nedokončená výroba a polotovary	2 631	154	2 401	652
C. II.	Pohledávky	6 095	7 138	6 424	5 536
C. II. 2	Krátkodobé pohledávky	6 095	7 138	6 424	5 536
C. II. 2.1	Pohledávky z obchodních vztahů	5 561	7 069	6 357	5 320
C. II. 2.4	Pohledávky – ostatní	534	69	67	216
C. II. 2.4.3.	Stát – daňové pohledávky	479	0	0	0
C. II. 2.4.4	Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	69	67	216
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	2 499	5 987	5 938	8 461
C. IV. 1.	Peněžní prostředky v pokladně	374	921	580	357
C. IV. 2.	Peněžní prostředky na účtech	2 125	5 066	5 358	8 104
D.	Časové rozlišení aktiv	53	53	23	58
D. 1.	Náklady příštích období	53	53	23	58

Označení a	PASIVA b	Rok			
		2016	2017	2018	2019
	PASIVA CELKEM	17 330	20 227	21 533	21 034
A.	Vlastní kapitál	13 368	15 461	16 140	17 551
A. I.	Základní kapitál	250	250	250	250
A. I. 1	Základní kapitál	250	250	250	250
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	0	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	167	167	167	167
A. III. 1	Ostatní rezervní fondy	167	167	167	167
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	12 603	12 951	14 281	15 215
A. IV. 1	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	12 603	12 951	14 281	15 215
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	348	2 093	1 442	1 919
A. VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	0	0	0	0
B + C	CIZÍ ZDROJE	3 962	4 766	5 393	3 483
B.	Rezervy	0	0	0	0
C.	Závazky	3 962	4 766	5 393	3 483
C. I.	Dlouhodobé závazky	1 021	490	1 246	1 158
C. I. 2	Závazky k úvěrovým institucím	1 021	490	1 246	1 158
C. II.	Krátkodobé závazky	2 941	4 276	4 147	2 325
C. II. 3.	Krátkodobé přijaté zálohy	0	850	525	0
C. II. 4.	Závazky z obchodních vztahů	2 051	2 025	2 235	1 449
C. II. 8.	Závazky ostatní	890	1 401	1 387	876
C. II. 8.1	Závazky ke společníkům	75	75	75	75
C. II. 8.3	Závazky k zaměstnancům	466	438	406	385
C. II. 8.4	Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	233	256	240	226
C. II. 8.5	Stát – daňové závazky a dotace	61	481	545	91
C. II. 8.6	Dohadné účty pasivní	55	151	121	99
C. III.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0	0
D.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle interních výkazů rozvahy, 2021

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty podniku Quins spol. s r.o. v letech 2016–2019 (v tis.

Kč)

Označení a	TEXT b	Rok			
		2016	2017	2018	2019
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	25 593	32 967	34 621	32 571
II.	Tržby za prodej zboží	0	0	0	0
A.	Výkonová spotřeba	16 157	18 162	24 391	18 218
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	12 101	14 470	17 140	12 768
A. 3.	Služby	4 056	3 692	7 251	5 450
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	- 513	2 477	- 2 247	1 749
C.	Aktivace (-)	0	0	0	0
D.	Osobní náklady	8 471	8 572	9 765	9 169
D. 1.	Mzdové náklady	6 181	6 272	7 179	6 713
D. 2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	2 290	2 300	2 586	2 456
D. 2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	2 135	2 164	2 436	2 316
D. 2.2.	Ostatní náklady	155	136	150	140
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	614	566	509	581
E. 1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	614	566	509	581
E. 1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	614	566	509	581
III.	Ostatní provozní výnosy	72	171	168	98
III. 1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	3	153	165	47
III. 3.	Jiné provozní výnosy	69	18	3	51
F.	Ostatní provozní náklady	390	477	454	392
F. 3.	Daně a poplatky	35	30	27	33
F. 5.	Jiné provozní náklady	355	447	427	359
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	546	2 884	1 917	2 560
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	0	0	0	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	0	1
VI. 2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	0	1

Označení a	TEXT b	Rok			
		2016	2017	2018	2019
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	22	17	57
J. 2.	Ostatní nákladové úroky podobné náklady	43	22	17	57
VII.	Ostatní finanční výnosy	3	0	22	33
K.	Ostatní finanční náklady	59	234	103	134
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	- 99	- 256	- 98	- 157
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	447	2 628	1 819	2 403
L.	Daň z příjmů	99	535	377	484
L. 1.	Daň z příjmů splatná	99	535	377	484
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	348	2 093	1 442	1 919
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	348	2 093	1 442	1 919
	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII:	25 668	33 138	34 811	32 703

Zdroj: vlastní zpracování dle interních výkazů zisku a ztráty, 2021

Abstrakt

Uzlová, E. (2021). *Posouzení výkonnosti organizace za využití finanční analýzy a bilančních pravidel* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: finanční analýza, metody finanční analýzy, likvidita, rentabilita, zadluženost, ukazatele aktivity, bilanční pravidla, výkonnost organizace

Bakalářská práce je zaměřena na hodnocení ekonomické situace v podniku Quins spol. s r.o. na základě vybraných ukazatelů finanční analýzy a bilančních pravidel v letech 2016–2019. V první kapitole je představen analyzovaný podnik. Druhou a třetí kapitolu tvoří teorie dané problematiky, kde jsou detailně popsány vybrané ukazatele finanční analýzy. Čtvrtá kapitola je zaměřena na teorii bilančních pravidel. V praktické části bakalářské práce je provedena finanční analýza podniku Quins spol. s r.o. a následně je posouzeno dodržování bilančních pravidel v podniku. Poslední kapitola práce se věnuje zhodnocení ekonomické situace podniku a navrhuje opatření, která by vedla k jejímu zlepšení.

Abstract

Uzlová, E. (2021). *Assessment of organizational performance by using financial analysis and balance sheet rules* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: financial analysis, methods of financial analysis, liquidity, profitability ratios, debt ratios, activity, balance sheet rules, organizational performance

The bachelor thesis focuses on the assessment of the economic situation of the company Quins spol. s r.o. by means of using selected indicators of financial analysis and balance sheet rules in the years 2016–2019. The first chapter contains basic information about the analyzed company. The second and third chapters provide a theoretical background while describing some selected indicators of financial analysis in detail. The fourth chapter outlines the theory of balance sheet rules. The practical part of the bachelor thesis is a financial analysis of the company Quins spol. s r.o., including its compliance with balance sheet rules in the company. The last chapter serves as an evaluation of the economic situation of the company and proposes measures that would lead to its improvement.